

Folia 36

Het blockbuster-seizoen is begonnen. Terwijl buiten de zon schijnt, vergaat de wereld op het witte doek

René Glas over 'The Day After Tomorrow'

A full-page photograph of a person in a black coat and blue jeans jumping joyfully with one arm raised, holding a red suitcase. They are in a courtyard in front of Nyenrode Castle, a large brick building with many windows and a clock tower. A small dog is sitting on the ground to the left. The sky is blue with some clouds.

Zo, en nu voor het eggie.

De Nyenrode MSc in Management duurt zestien maanden - niet langer. Het programma biedt je een unieke combinatie van academische kennis en praktijkgericht denken. Je komt binnen met een Bachelor, en je vertrekt met een Master, met alle 'praktische' voordelen die daarbij horen. Maar dat is niet het enige dat je meeneemt. De kans is groot dat het de meest intensieve maanden van je leven zijn geweest.

Zestien maanden die je doorbrengt op de Nyenrode campus. De plek waar je woont, studeert, eet, slaapt, drinkt, sport, en activiteiten organiseert voor de hele Nyenrode gemeenschap.

De campus is een omgeving die je 'dwingt' om het beste uit jezelf te halen. Je moddert niet aan in je eigen tempo; gezamenlijk bereid je je voor op een carrière in een (internationale)

omgeving. Er is geen tijd voor excuses, maar vallen en opstaan mag. Daar leer je van. Deze periode van academische en persoonlijke ontwikkeling en vooruitgang deel je met een groep gedreven, inspirerende medestudenten met zeer uiteenlopende achtergronden, uit alle uithoeken van de wereld. Samen leef je en werk je onvermoeibaar toe naar de grande finale.

En dan, opeens, zijn de zestien maanden om... Het moment om afscheid te nemen is onherroepelijk aangebroken. Je zult je vrienden nooit meer vergeten. Maar het is hoog tijd om, buiten de veilige muren van het kasteel, te laten zien wat je waard bent. Je hebt de kennis, je weet hoe je je kennis moet gebruiken en je hebt een koffer vol ervaringen. Je bent er klaar voor. Nu is het voor het eggie.

Informatiesessies op Universiteit Nyenrode: 15 mei, 3 juli 2004

Voor meer informatie: www.sixteenmonths.com

Nyenrode MSc in Management.
Sixteen months that'll change your life.

GASTVRIJ

TOPDOCENT

NWO geeft tegenwoordig een blaadje uit, *Hypothese* geheten. Als je het leest, waan je je in het land van koning Voetbal en zijn topscorers, want op elke pagina komen de woorden 'toponderzoek', 'wetenschappelijke top', 'toptalent' of 'toponderzoekers' voor. Minister Maria van der Hoeven wil toptalent meer de ruimte geven, zegt ze in dit blad, onder andere door minder bureaucratie. Want bureaucratie is, zo schreef Piet Borst al eens in *NRC Handelsblad*, de gesel van de wetenschap. Maar al die overvloedige regelgeving kan alleen verdwijnen als de wetenschap nóg beter verantwoording aflegt aan de burger over de besteding van het (belasting)geld. De mensen moeten waar krijgen voor hun geld, bedoelt ze, en als voorbeeld noemt ze dan de ontwikkeling van de ingebouwde fotocamera in de mobiele telefoon. Dat is dus wetenschap. Topwetenschap.

Daar sta je dan met je geschiedenis van het Oud-IJslands. Toponderzoek is niet voor je weggelegd. Tenzij je bereid bent je vak te vertalen in mobiele telefoons. Daar zit overigens wel brood in. Marktanalisten hebben berekend dat wereldwijd in de ringtone-industrie meer geld wordt omgezet dan in de hele platenindustrie. Het is natuurlijk mogelijk om een exotische grammatica als ringtone te laten installeren. Leerzaam en origineel. Als je daar geen zin in hebt, heeft de UvA goddank nóg een uitweg voor de gemankeerde toponderzoeker. Want hij kan ook nog altijd *topdocent* worden. Van tijd tot tijd wordt er onder de UvA-werknemers een tevredenheidsonderzoek gehouden en wat blijkt: ondersteunend personeel is tevreden, de hoogleraren zijn tevreden, maar de docenten niet. Het is echt een managersvondst om dan zoiets te bedenken als de verkiezing van de docent van het jaar. Zo'n verkiezing heeft iets kinderachtigs. En ook iets harteloos, want weer moet de docent Oud-IJslands, met maar één student in zijn werkgroep, op een houtje bijten. Het is immers niet duidelijk hoe de verkiezing in zijn werk gaat, wie nu eigenlijk de genomineerden kiezen en welke regels daarbij gelden. Een evaluatierapport, een enquête, een verslag, een aanbeveling, een tevredenheidsonderzoek, panelgesprekken, een diepteanalyse en een informatieve website is wel het minste, lijkt me. Die bureaucratie, die is zo gek nog niet.

Lisa Kuitert

www.foliacivitatis.nl

Folia, Weekblad voor de Universiteit van Amsterdam
Sarphatistraat 104, 1018 GV Amsterdam
Tel. 020 – 5253981, Fax 020 – 5253980, redactie@folia.uva.nl
Uitgever: Stichting Folia Civitatis
Redactie: Yvonne de Blaauw (beeldredacteur), Mirna van Dijk, Rob Hartgers, Marcel Hulspas (hoofdredacteur), Truusje van de Kamp (eindredacteur), Margot Riedstra (secretariaat), Berber Rouwé, Dirk Wolthekker.
Medewerkers: Piet Bakker, Nienke Beeking, Sanne de Boer (correctie), Aaf Brandt Corstius, Bob Bronshoff, Lodewijk Brunt, Fong Ping Chu, Roger Cremers, Fred van Diem, Merlijn Doomernik, Merlijn Draisma (illustraties), Guido van Driel (illustraties), Freddy Elink Schuurman, René Glas, Marc van der Holst, Erik Kriek, Lisa Kuitert, Jorit Matena, Eran Oppenheimer, Martine Postma, Sake Rijpkema, Evelyn de Roos, Ramon Schimmel, Henk Thomas, Erik de Vries.
Redactieraad: Maaike van Cruchten, Anna Dijkman, Hendrik Kaptein (voorzitter), Paul van der Velde, Peter Vermaas.
Bladmanagement: Impressum, Zoetermeer
Lay-out: Publish, Amsterdam
Druk: Dijkman Offset, Diemen
Advertentiewerving: Bureau van Vliet bv, Zandvoort
Tel. 023 – 5714745, Fax 023 – 5717680, d.klein@bureauvanvliet.com
Advertentiewerving culturele pagina: Daily Productions, Amsterdam
Tel. 020 – 428 03 78, Fax 020 – 627 97 11

Inhoudsopgave

Alles voor de zonbeer

Ze kwam tien jaar geleden naar Indonesië voor de orang-oetan, maar werd verliefd op de zonbeer. Gabriella Frederiksson zet alles op alles om dit zeldzame dier te redden. Om die reden werd ze benoemd tot Ridder in de Orde van de Gouden Ark. Blz. 15

MEER COMPUTERS! 5
Asva-enquête naar faciliteiten voor studenten

EERLIJK DELEN 7
COR werkt aan nieuwe verdeelsleutel interne financiering

DOCENT VAN HET JAAR 10
De vijf kandidaten voor de UvA-docentenprijs

DRIE MILJOEN JAAR MODDER 14
Graven naar het klimaat voor de ijstijd

INTERVIEW: Gabriella Frederiksson 16
'Mijn spaargeld ging naar de zonberen'

VERDER

Personalia 7
CD/Beeld/Film 12
Cultuur/Tweedehands 13
Naar Athene 15
Promoties/Oraties 17
Crea/Koken/Deze week 19
Promotie/Lezen/Ramsj 20
Scriptie 21
Annonces/Studentenleven 22
ABC/Bij de les/Spekkie Big 24

Coverfoto: Fox

VOLGENDE WEEK:

De heks gewogen
Janet Blake is kunstenaar, student godsdienstwetenschap en sinds kort directeur van Museum De Heksenwaag in Oudewater.

'Studenteninspraak is doel op zich geworden'

Woensdag 19 mei zijn in het Maagdenhuis de uitslagen van de verkiezingen voor de Centrale Studentenraad (CSR) en de Facultaire Studentenraden (FSR's) bekendgemaakt. Veel reden tot feest was er niet. Voor het zoveelste achtereenvolgende jaar bleek de opkomst bijzonder laag: 14,44 procent, slechts een fractie hoger dan vorig jaar. Bij de economiefaculteit bleef de teller zelfs steken op 2,34 procent. Bij drie van de zeven kiesdistricten (faculteiten) is niet eens een verkiezing gehouden, omdat zich onvoldoende kandidaten hadden aangemeld. Bij één kiesdistrict, de FMG, kon door een administratief slipperkje wél gestemd worden, terwijl ook hier onvoldoende kandidaten waren – des te opmerkelijker, omdat dit de faculteit is waar de zo geëngageerde politicologen onder val-

len. Bij het ter perse gaan van *Folia* bestond nog onzekerheid over de uitslag bij Rechten en het AMC omdat daar iets fout is gegaan met de berekeningen.

Bij de bekendmaking van de uitslagen was niemand van het College van Bestuur aanwezig. Een kwestie van overmacht en afspraken elders, bezwoer waarnemer Kees Piena.

De verkiezingsuitslagen waren verder weinig verrassend. Op de meeste faculteiten bleven de machtsverhoudingen ongewijzigd. Alleen tandheelkundefaculteit Acta zorgde voor vuurwerk met een opkomst van maar liefst 25,33 procent, ruim twintig procent meer dan het voorgaande jaar. Die hoge opkomst is volgens de tandartsen te danken aan de felle verkiezingsstrijd tussen twee rivaliserende lijsten. De

KEES PIENA, LINKS, ACHTER DE KATHEDER

FOTO: SAKÉ RIJKEWA

lijsttrekker van StudAbel – een student met fortuyneske kwaliteiten – denkt dat meer faculteiten het voorbeeld van Acta zouden moeten volgen: 'Een goede campagne voeren, studenten persoonlijk aanspreken op borrels en zorgen dat er wat te kiezen valt.'

CSR-voorzitter Sabrina Erné wierp tijdens de naborrel de vraag op of het niet beter is de verkiezingen af te schaffen als de opkomst zo minimaal is. 'Democratie is een doel op zich geworden, je kunt je afvragen of dat goed is', stelde Erné. Binnenkort wil zij een publieke

discussie over de kwestie voeren. Swana de Gijsel, voorzitter van de studentenraad van het AMC, bedacht alvast een prikkelende stelling: 'We moeten het stemmen verplicht stellen! Je krijgt pas je bul als je ieder jaar een stembiljet hebt ingevuld!' (RH)

Asva: 'Eén computer per tien studenten'

Een kleine meerderheid (55 procent) van de UvA-studenten is over het algemeen tevreden over de faciliteiten die de universiteit biedt. Er zijn echter ook studenten die uitgesproken ontevreden zijn: 25 procent. Over het aantal beschikbare computers aan de

UvA is 60 procent van de studenten ontevreden.

Dit blijkt uit het onderzoek *Faciliteiten voor studenten: Een onderzoek naar computers, kopieerapparaten, studie- en collegezalen* dat de Asva Studentenunie heeft verricht onder 450 UvA-studenten.

Onderzocht is hoe de faciliteiten aan de UvA door studenten worden gewaardeerd. Het onderzoek is uitgevoerd tijdens de eerste helft van 2003. Het nieuwe informatiseringscentrum, BG5, en het aanbod van draadloos internet op verscheidene UvA-locaties is dus

niet meegenomen. Met name studenten die alleen gebruik kunnen maken van de computers in de informatiseringscentra in de binnenstad en geneeskundestudenten vinden dat zij te weinig computers hebben: van deze studenten is ongeveer driekwart ontevreden over het aantal beschikbare pc's. 'Wij pleiten daarom voor gemiddeld één computer per tien studenten', zegt Asva-bestuurslid Passchier Veefkind. Overigens zijn de verschillen tussen de faculteiten groot. *Veefkind*: 'Op de bètafaculteit is één computer per vijf studenten beschikbaar, in de Oudemanhuispoort één per vijftig studenten. Alleen met het aanleggen van draadloos internet ben je er niet. Het impliceert dat studenten een laptop hebben, maar die is voor veel studenten veel te duur in aanschaf. Er moeten dus meer reguliere computerplekken bij.'

Ook de wachttijden zijn in sommige computerzalen een bron van ergernis, blijkt uit het onderzoek. *Veefkind*: 'Neem het Bushuis. Daar moet je vaak veel te lang wachten. Op

piekuren tussen elf en drie zou er een maximale werktijd van een half uur of een uur per student per computer ingevoerd moeten worden.'

Ander facilitair probleem aan de UvA is volgens de Asva het aantal in omloop zijnde kopieerkaarten: er bestaan maar liefst negen verschillende kopieerkaarten aan de UvA en niet iedere student blijkt hetzelfde te moeten betalen voor een kopietje. De kosten per kopie lopen uiteen van € 0,045 tot € 0,10. De Asva vermoedt dat studenten die verscheidene kopieerkaarten in hun portemonnee hebben, het meest ontevreden zijn over het betaalsysteem van de kopieerapparaten: bijna de helft van hen uit hierover zijn of haar onvrede. De Asva pleit daarom voor een uniform kaartstelsel aan de hele UvA en een uniforme prijs per kopie. *Veefkind*: 'In Nijmegen is dat al ingevoerd en werkt het uitstekend. Het kost natuurlijk wat, maar dit zou ook aan de UvA moeten gebeuren, liefst met een kaart waarmee je tegelijkertijd een printje kunt maken.' (DW)

FOTO: SAKÉ RIJKEWA

Op 10 mei werd aan de gevel van Groenburgwal 44 een plaquette onthuld als aandenken aan UvA-scheikundige Jacobus Henricus van 't Hoff (1852-1911). Van 't Hoff won in 1901 de eerste Nobelprijs voor de scheikunde, en werkte aan de Groenburgwal van 1878 tot 1891. Het werd tijd voor een herinnering, zei KNAW-president prof. dr. W.J.M. Levelt (foto). 'Want hij behoort stellig tot onze allergrootsten.' (DW)

Shortlist ‘UvA-docent van het jaar’ roept vragen op

‘Dat onze uitstekende kandidaat Edgar du Perron niet op de shortlist staat, vind ik jammer, maar het is natuurlijk mogelijk dat er nog betere docenten zijn, dat is *all in the game*. Wat mij steekt, is dat de spreiding verkeerd is uitgevallen, waardoor er nu vijf van de zeven faculteiten niet vertegenwoordigd zijn op de shortlist.’ Dit zegt Gerard van Wissen, directeur van het onderwijsinstituut van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, naar aanleiding van de bekendmaking van de shortlist voor de verkiezing van de UvA-docent van het jaar.

Omdat de UvA zich wil profileren als instelling waar veel aandacht wordt geschonken aan de kwaliteit van het onderwijs, stuurde het College van

Bestuur afgelopen februari een brief naar de twintig onderwijsinstituten van de UvA met de vraag ‘een docent uit uw onderwijsinstituut voor te dragen voor de UvA-docentenprijs’. Zestien docenten werden door de onderwijsinstituten gekandideerd en kwamen op de longlist. Op die lijst waren kandidaten van alle faculteiten vertegenwoordigd. De jury onder leiding van Aafke Hulk, decaan van de Faculteit der Geesteswetenschappen, heeft uit de longlist

inmiddels een shortlist geselecteerd van vijf docenten: drie van de Faculteit der Geesteswetenschappen, een van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen, en een van het Instituut voor de Lerarenopleiding (ILO). Die keuze heeft bij diverse onderwijsinstituten verbazing gewekt.

‘Wij boeten voor het feit dat wij maar één onderwijsinstituut hebben en niet zeven, zoals Geesteswetenschappen’, zegt Van Wissen. ‘Als je meer kandidaten kunt nomineren, zoals Geesteswetenschappen, maak je ook meer kans door te dringen tot de shortlist.’

Zijn collega Arda van der Burg van het AMC (twee onderwijsinstituten) voegt eraan toe: ‘Tja, zo kan ik ook op de shortlist komen te staan;

wij hebben maar twee onderwijsinstituten en konden dus twee docenten voordragen. Je verwacht dat er een shortlist ontstaat waarop elke faculteit vertegenwoordigd is. Dit is een try-out en dan kunnen er weliswaar spaanders vallen, maar volgende keer moet de shortlist evenwichtiger zijn samengesteld.’

Juryvoorzitter Hulk is niet van plan het systeem toe te passen van de verdelende rechtvaardigheid, elke faculteit komt met een kandidaat op een shortlist van zeven genomineerden. ‘Wij hebben een zorgvuldige afweging gemaakt en daarbij kwamen deze kandi-

daten als besten uit de bus. Maatschappijwetenschappen en Geesteswetenschappen zijn faculteiten waar onderwijs misschien belangrijker is dan op andere faculteiten en de shortlist zou dat kunnen reflecteren. Ik vind dat we met een belangrijke traditie zijn gestart, maar misschien moeten we nog wel een of twee jaar warmlopen. We gaan in ieder geval evalueren en wellicht verandert er dan nog iets aan de selectieprocedure.’ (DW)

Korte interviews met de vijf genomineerden staan op blz. 8 t/m 10.

‘Volgende keer moet er meer evenwicht op de shortlist zijn’

LSVb-onderzoek: Nederlander vindt collegegeld te hoog

Zeventig procent van de Nederlanders vindt de basisbeurs die studenten in het hoger onderwijs krijgen te laag. Ruim zestig procent vindt het collegegeld dat studenten moeten betalen te hoog. Deze cijfers komen uit het onderzoek *Studenten en studentenleven: Nederlanders over studenten anno 2004* dat de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) onlangs naar buiten heeft gebracht. De gemiddelde Nederlander ziet volgens de LSVb in dat studenten in moeilijke financiële omstandigheden verkeren. Uit het onderzoek onder 400 respondenten blijkt dat 63 procent het wettelijk vastgestelde collegegeld van 1445 euro per jaar te hoog of veel te hoog vindt; 70 procent vindt de basisbeurs van 220 euro per maand voor uitwonende studenten te laag of veel te laag. De LSVb noemt de uitslag van het onderzoek ‘opmerkelijk’, omdat een kamermeerderheid van PvdA, VVD en LPF het collegegeld wil opschroeven tot enkele duizenden euro’s per jaar. De toekomstige hoogte van de basisbeurs is nog onderwerp van debat. De respondenten schatten dat studenten gemiddeld 13 uur per week werken naast hun studie. In werkelijkheid is dit volgens de LSVb 16 uur per week. Vorig jaar concludeerde de commissie-Vermeend dat het hebben van bijbaantjes een negatief effect heeft op het studierendement; van de respondenten vindt echter slechts 7 procent dat studenten minder zouden moeten werken. ‘Dat studenten er naast hun studie een flinke bijbaan op nahouden is inmiddels een geaccepteerd fenomeen’, zegt LSVb-voorzitter Floris van Eijk.

De LSVb heeft ook de perceptie van de studentencultuur gemeten. Daaruit blijkt dat Nederlanders studenten ‘luidruchtig’ vinden en dat ‘uitgaan’ kenmerkend is. Daar staat tegenover dat zij studenten niet ‘lui’ vinden, maar ‘leergierig’ en ‘maatschappelijk betrokken’. Ook ‘stress’ vinden zij tamelijk kenmerkend voor de studentencultuur. *Van Eijk*: ‘Het is duidelijk dat Nederlanders inzien dat studenten juist in hun studietijd hun horizon willen verbreden en nieuwe sociale contacten leggen. Daarbij hoort ook uitgaan. Gelukkig zien Nederlanders daarnaast dat de meeste studenten geïnteresseerd zijn in de wereld om hen heen en dat ze meestal hard werken.’ (DW)

FACULTEIT	VOORDRACHTEN	GESELECTEERDEN
AMC	2	0
Acta	1	0
FEE	1	0
GW	6	3
FNWI	2	0
FMG	2	1
FdR	1	0
ILO (lerarenopleiding)	1	1
TOTAAL	16	5

Op 12 mei werd op de Faculteit der Geesteswetenschappen de Faculteitsdag gehouden. Er waren workshops, speciale colleges en een historische stadswandeling georganiseerd. Ook was er muziek en werd de film *Nacht und Nebel* vertoond, met een nabespreking door Johannes Houwink ten Cate, directeur van het Centrum voor Holocaust- en Genocidestudies. 's Ochtends werd voor de eerste keer de facultaire docentenprijs uitgereikt. Clé Lesger, docent bij de leerstoelgroep economische en sociale geschiedenis, verdiende daarmee een bedrag van tweeduizend euro. De dag werd afgesloten met een spetterend oosters feest in discotheek Mazzo (foto). (DW)

Na je talenstudie...
wil je aan de slag in je vakgebied.
Dat is niet altijd even eenvoudig.
Wil jij je kansen vergroten?

De enige Universiteit Amsterdam start in september de masteropleiding **Linguïstiek en Terminologie**. Deze beroepsgerichte opleiding duurt 1 jaar en is bestemd voor afgestudeerden in een taal of in Taalwetenschap. We bieden je een topopleiding die goed aansluit op de huidige wensen vanuit de arbeidsmarkt.

Meer weten?

Kijk op www.let.uva.nl/master/taalwetenschap.
Of stuur een e-mail naar: taalwetenschap@let.uva.nl.

Meer perspectief

en je Universiteit Amsterdam

Professionele-telefonisten.nl
als: receptiënist/telefonist M/V
voor verschil, bedrijven in Alkmaar,
R'dam, Utrecht en Den Haag.
Ben jij op zoek naar een
volwassen bijverdiener en mis
ik een prijs beschikbaar?
Bel ons dan tijdens kantooruren
op 080-1180025 of mail je CV naar
personeel@professionele-telefonisten.nl

Wat vreselijke Nederlands

Het is, met je oorspronkelijke achtergrond, moeilijk
met scripties schrijven, teksten lezen?
Opgeschoolde studenten/ HBO-ers adviseurs/
begeleiders in groep. 08007121.
Voor andere informatie: www.gblviamsterdam.nl

**Geef lucht
Geef leven
Geef! Giro 55055**

MacCare
we take care

Apple en Support Services
kopen, repareren, vervangen, de beste
kwaliteit voor een kleine prijs, service in 2005
020 - 683 2138
van Oostergemalen 41, 1017 PC Amsterdam
Open ma-vr 9-18.00, 12-17
Apple Certified Apple Reseller

www.ponteneur.nl

Vier uw feest, receptie of borrel in De
Ponteneur, Grote markt, ook al moet
besloten. Eigen inbreng en naar elk
behoefte. Dineren met DJ is ook mogelijk.
Makkelijk parkeren en veel openbaar
vervoer.

Bochtgalerij Dons Koningplein 06 - 22 48 96 99

Join the pioneers!

MSc NanoScience

<http://leidendelft.nanoscience.nl>

Shaping a new world,
atom by atom

Universiteit Leiden

TU Delft
Delft University of Technology

ELKE DINSDAG T/M ZATERDAG van 10 uur

VERKOPING GEBRUIKTE FIETSEN

**Dames-, Heren- en Omafietsen
van €75,- tot €100,-**

KOM ZELF UITZOEKEN GIGANTISCHE KEUS MET GARANTIE

GROENO RIJWIELEN

De Hugo de Grootstraat 13-18 Amsterdam
Tel 020 - 6846070 www.groeno.nl

DE KORTINGSKAART VOOR BACKPACKERS

Stayokay card

Profiteer van de vele voordelen van de Stayokay card!

- Voordelig overnachten in meer dan 4.000 hostels wereldwijd
- Vele kortingen in meer dan 60 landen
(o.a. Lonely Planet reisgidsen, reisverzekeringen, etc)
- Gratis deelname aan het hostel spaarprogramma FreeNotes & More
- 2x per jaar het avontuurlijke reismagazine Toer

**Bestel de Stayokay card
voor slechts € 10 via
www.stayokay.com**

gevraagd

Advocaatenkantoor met commerciële praktijk in
Amsterdam Noord zoekt

enthousiaste bijna of onlangs afgestudeerde
jurist (M/V)

die bereid is stevig aan te pakken en te investeren in zijn of haar juridische
ontwikkeling en die op het gebied van het privaatrecht zelfstandig civiele
procedures kan voorbereiden en bij gebreken geschiktheid in rechte kan
optreden. Fulltime of parttime in overleg.

Schriftelijke reactie en c.v. aan: Terlingen Advocaten B.V.
Postbus 37092
1030 AB Amsterdam
t.a.v. Mr. G.H. Terlingen

World of Delights exploiteert verschillende delicatessenswinkels op de Kadetten Schiedal. Voor een
dineren misst u niets bij op zoek naar

Verkoopmedewerkers (m/v)
(minimaal 16 uur per week)

Volden jij aan de volgende eisen:

- een goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal
- geen leerswarte moet werken op overgangsmomenten
- een open en gastvrije aanpak
- woonachtig binnen een straal van 30 km van de Kadetten
- maximaal 4 dagen of dagen per week beschikbaar

meer dan een brief met CV naar:

WORLD OF DELIGHTS SCHIEDAL B.V.
t.a.v. mevrouw Sandra Wijnveld, HRD Manager
Kornelaarslaan 20, 1435 JH Schiedal
CV e-mail: s.wijnveld@worldofdelights.nl
Voor technische informatie: 0297 - 38 48 21

Aanpak en u.w. de selectie wordt niet op prijs gesteld. Pre-employment screening kan deel uit maken
van de selectieprocedure.

COR komt met nieuw financieringsplan faculteiten

Binnen de Centrale Ondernemingsraad (COR) wordt gewerkt aan een voorstel om de interne financiering van de faculteiten vanuit het Maagdenhuis met ingang van de convenantperiode 2005-2008 te herzien. 'De COR wil het huidige interne UvA-allocatie-

in januari van dit jaar in een rapport schreef dat 'de cohesie van de UvA onder druk staat door de huidige middelenverdeling'.

Door het interne model te baseren op de earning capacity zou volgens de COR direct aansluiting worden gevonden

jaar voor onderwijs en onderzoek als inkomsten uit Den Haag', zegt Knaack. 'Daarvan wordt 166 miljoen direct uitgekeerd aan de faculteiten, waarbij elke faculteit een bedrag ontvangt afhankelijk van het aantal uitgereikte diploma's, het aantal inschrijvingen, het aantal promoties en het aantal onderzoeksinstituten. Daarnaast ontvangt elke faculteit een vast bedrag als basisvoorziening voor onderwijs en onderzoek volgens onduidelijke, historisch gegroeide verdeelsleutels. De 140 miljoen die overblijft, vormen tezamen de overheadkosten.' Met name de huidige verdeelsleutels, die afwijken van de landelijk gehanteerde verdeelsleutels, benadelen volgens de COR een aantal faculteiten die een relatief groot aandeel hebben in de UvA-inkomsten. Dat zouden vooral de juridische en de economische faculteit zijn. Maar ook het medische cluster (AMC en Acta) zou volgens de eerste berekeningen van de COR minder krijgen dan de earning capacity zou rechtvaardigen. Over het voorstel is de COR momenteel in gesprek met het College van Bestuur. (DW)

'Het huidige model is willekeurig, conservatief en subjectief'

model herzien en vervangen door een universiteitsbreed gedeeld beleid dat in eerste instantie gebaseerd is op de zogenoemde *earning capacity*, de bijdrage van faculteiten aan de inkomsten van de UvA', zegt COR-voorzitter Hendrik Kaptein. De huidige toewijzing van middelen vanuit het Maagdenhuis aan de faculteiten is volgens Ruud Knaack, voorzitter van de financiële commissie van de COR, 'willekeurig, conservatief en subjectief'. Met zijn kritiek op de huidige verdeling van middelen over de faculteiten volgt de COR de Profielcommissie, die

met het landelijke model waarmee de middelen voor universitair onderwijs en onderzoek over de universiteiten worden verdeeld. Knaack: 'Wij hebben gekeken hoe groot de facultaire inkomsten zouden zijn geweest als de Haagse verdeelsleutel die de minister hanteert voor de financiering van de universiteiten door de UvA zou worden overgenomen voor de financiering van de faculteiten. Daaruit komt een ons inziens rechtvaardiger verdeling van de middelen naar voren.'

'Op dit moment ontvangt de UvA 306 miljoen euro per

EMDÉ

Geesteswetenschappen-decaan Aafke Hullt

Oud-studenten moeten meefinancieren

Staatssecretaris Annette Nijns van OCW wil dat oud-studenten hun universiteit of hogeschool meefinancieren door middel van donaties. In de VS is dat al heel gewoon. Daar wordt volgens Nijns het netwerk tussen overheid, universiteiten en alumni actief in stand gehouden door de overheid; het belastingklimaat in de VS zou bovendien van dien aard zijn dat het voor donateurs fiscaal aantrekkelijk is om een girootje uit te schrijven ten gunste van de universiteit. Op haar website schrijft Nijns: 'Er moet in Nederland ook een instrument komen om meer gelden te verkrijgen door middel van alumni. Ik wil in ieder geval een soort "best practices" van buitenlands alumnibeleid gaan maken, waar de universiteiten en hogescholen van kunnen leren.' Hoe Nijns haar gedachten wil omzetten in beleid, daarover gaat ze de komende maanden nadenken. 'Meer erover op Prinsjesdag', aldus Nijns. (DW)

Ingezonden mededeling

www.foliacivitatis.nl

PERSONALIA

Dr. mr. J.W. Winter is per 1 mei benoemd tot hoogleraar internationaal ondernemingsrecht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. De leerstoel is ondergebracht bij het Amsterdam Centre for Law and Economics. Winter zal colleges gaan geven in de vakken European company law en corporate governance. Het gaat om een deeltijdbenoeming. Jaap Winter (1963) werkt sinds 2003 bij De Brauw Blackstone Westbroek, advocaten & notarissen. Daarnaast is hij sinds dat jaar als gasthoogleraar verbonden aan Columbia Law School, New

York. Winter was in 2003 lid van de commissie-Tabaksblat die onderzoek deed naar de beloningsstructuur van topmanagers.

Prof. dr. P.P. Wakker, hoogleraar beslissen bij onzekerheid aan het Center for Experimental Economics in political Decision-making (CREED) van de UvA, is benoemd tot lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW).

De KNAW adviseert de regering over ontwikkelingen in de wetenschappen en

bevordert wetenschappelijke samenwerking op nationaal en internationaal gebied.

Peter Wakker (1956) is vooraanstaand econoom; in december 2003 stond hij nog op de eerste plaats in de Top-40 van Nederlandse economen, samengesteld door Center, het economisch onderzoeksinstituut van de Universiteit van Tilburg.

Dr. J.J. Latten is per 1 augustus 2004 benoemd tot bijzonder hoogleraar demografie, in het bijzonder de demografische

en ruimtelijke aspecten van relatie- en gezinsvorming aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen.

Jan Latten (1952) studeerde urbane en rurale sociologie in Nijmegen en demografie in Tilburg. Hij promoveerde in 1986 op het proefschrift *Gemeentelijke bevolkingsontwikkeling in fasen*. Sinds 1981 is Latten werkzaam bij het CBS. Als hoogleraar zal Latten zich richten op onderzoek naar trends in relatie- en gezinsvorming, en de sociale en ruimtelijke differentiatie daarvan.

Wie wordt docent van het jaar?

Voor het eerst in de geschiedenis van de UvA wordt volgende maand een docent van het jaar gekozen. De UvA-docentenprijs zal op de Universiteitsdag van 12 juni worden uitgereikt. Op die dag zal de jury, bestaande uit voorzitter Aafke Hulk (decaan van de Faculteit der Geesteswetenschappen), Steph Menken (FNWI), Christiaan Hamaker (FMG), Sabrina Erné en Berfin Yesilgoz (studenten), bekend maken welke UvA-docent met de prijs van 2500 euro en een laptop met UvA-software naar huis gaat.

Twintig onderwijsinstituten plaatsten zestien kandidaten op de longlist. Alle zestien hebben zich volgens Hulk uitzonderlijk verdienstelijk gemaakt voor de kwaliteit van het onderwijs aan de UvA. 'Maar een populariteitspoll is het nadrukkelijk niet', zegt Hulk. 'Het gaat er niet om of iemand één college geeft waarbij hij zich heel populair heeft gemaakt. Het gaat om meer. Iemand moet vernieuwend zijn, enthousiasmerend en zich breed inzetten binnen de faculteit waaraan hij of zij verbonden is. De nominaties moesten schriftelijk worden gemotiveerd. Wanneer dat nodig was hebben de instituten nog een mondelinge toelichting gegeven op hun keuze.'

Na een eerste selectie bleven er van de zestien kandidaten vijf over op de shortlist. Folia portretteert de vijf genomineerden voor de UvA-docentenprijs 2004.

Wim Staat, universitair docent bij de opleiding media en cultuur, Faculteit der Geesteswetenschappen

FAN VAN HET OUDERWETSE HOORCOLLEGE

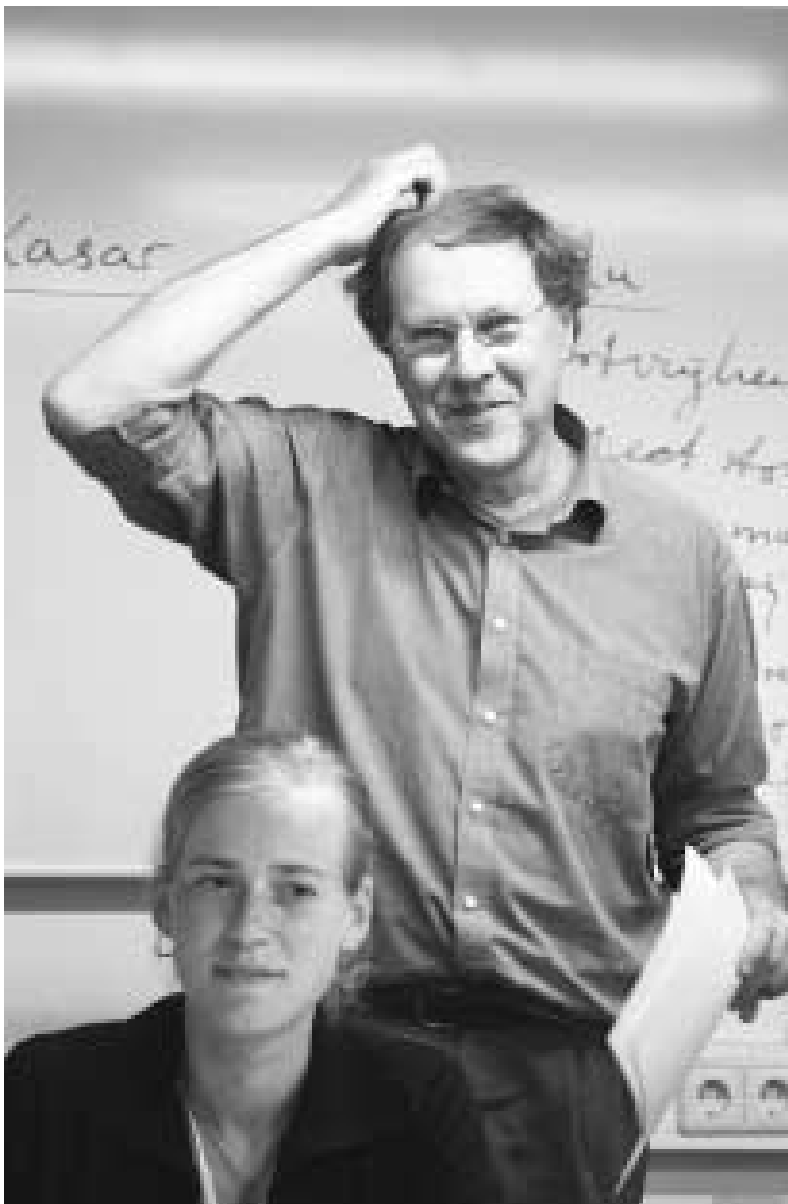
'Ik doceer een vak dat de meeste studenten leuk vinden. Als je graag naar de film gaat, hoef je daar geen zondig besef bij te hebben. Bij media en cultuur willen wij studenten juist laten zien dat film, televisie en nieuwe media je grip kunnen geven op de hedendaagse cultuur. Ik ben een goede docent omdat ik mij voortdurend afvraag wat het perspectief van de studenten is op de stof. Ik zorg ook altijd dat ik per college één belangrijk punt heb dat moet blijven hangen.

Ik ben een fan van het ouderwetse hoorcollege, ik vind dat zeker niet uit de tijd. Het is een soort performance, zoiets moet je leren. In het begin was ik vreselijk zenuwachtig, dan had ik de stof goed in de vingers maar lukte het me niet om contact te krijgen met de zaal. Hoewel het me nu goed afgaat, bezoek ik nog regelmatig bijeenkomsten waar ik word bijgepraat over didactiek. Oefenen voor de spiegel doe ik niet, hooguit oefen ik thuis met *time management*; het is bijzonder lastig om je aan de voorgeschreven tijd te houden.

Bij media en cultuur hebben we jarenlang getobd met de voorzieningen. Altijd was er wel wat mis met de videorecorder of de andere apparatuur. Braaf kopieerden we sheets om op een ouderwetse overheadprojector te leggen als het dia-apparaat weer eens stuk was. Daarbij moet ik opmerken dat wij het onszelf erg moeilijk maken. We gebruiken dvd, powerpoint en internet, vaak tegelijkertijd. Dan wil de zaak weleens op hol slaan. Een andere moeilijkheid is dat je met dvd's niet van het ene naar het andere filmfragment kunt springen zonder eerst het hele copyright-verhaal te moeten aanhoren. Daar kom je alleen onderuit door videofragmenten op dvd te branden. Als ik het prijzengeld win, ga ik het misschien aan die voorziening besteden.

Onderzoek en onderwijs horen bij elkaar. Ik benijd de mensen niet die zijn "vrijgesteld" van onderwijs, zoals de universiteitsprofessoren. Als dat de hoofdprijs van deze verkiezing zou zijn, dan hoefde het voor mij niet.' (RH)

Bert Paasman, bijzonder hoogleraar koloniale en postkoloniale cultuur- en literatuurgeschiedenis, Faculteit der Geesteswetenschappen

‘NEEM JE MOEDER MEE NAAR COLLEGE’

‘Ik werk momenteel voor nop. In februari ben ik 65 geworden, maar ik wilde per se dit collegejaar afmaken. Ik heb collega's die tien jaar jonger zijn en roepen dat ze de eerste de beste regeling zouden willen aangrijpen om weg te gaan, maar *ik* zou de eerste de beste regeling aangrijpen om te kunnen blijven.

Dat ik van het onderwijs hou, is mij met de paplepel ingegoten. Mijn vader was onderwijzer op de lagere en middelbare school, en zette mij al in het eerste jaar van mijn studie Nederlands voor zijn eindexamenklassen om Vondels *Gijsbreght van Aemstel* te behandelen. Of hij liet mij als leider van culturele en sportieve activiteiten meegaan op schoolreisjes. Later ben ik nog trainer geweest bij hockey- en tennisclubs, en bij de padvinderij. Ik ben een echte schoolmeester. Onderwijs vind ik heel belangrijk, want het is een waarborg voor de continuïteit van de cultuur en noodzakelijk als tegenwicht tegen het oprukkende materialisme.

Het geheim van mijn onderwijs bestaat niet, of het zou moeten zijn dat ik hard werk, van mijn vak hou, een voorbeeld voor mijn studenten wil zijn en betrokken ben. Ik zie mijn studenten niet als cliënten, maar ik heb een vriendschappelijke band met ze, en die kan zich zelfs uitstrekken tot hun familie en vrienden. Onderwijs moet je grijpbaar maken. Een moeder van een van mijn studenten is in de collegezaal gekomen om te vertellen over het jappenkamp waarin ze zat in Nederlands-Indië en tijdens een college over de VOC nam een studente haar vader mee die gevaren had. Maar het kan ook eenvoudiger: kijk naar mijn boekenkast. Je kunt boeken in de kast zetten met het ruggetje naar voren, je kunt ook mooie of interessante exemplaren uitstallen, met de kaft naar voren. Elke student die op mijn werkkamer komt, wordt op die manier onmiddellijk getrokken door de boekenkast.

Wil je studenten enthousiasmeren, dan zul je ook jezelf moeten enthousiasmeren. Daarom geef ik, buiten het eerste jaar om, een werkgroep maar één keer. Eenzelfde werkgroep voor de tweede of derde keer geven is voor mijzelf al dodelijk, laat staan voor studenten. Daarom vind ik dat docenten naast onderwijs ook onderzoek moeten doen. Ik zou nooit steeds met nieuwe onderwijsblokken kunnen komen aanzetten als ik geen onderzoek zou doen. Je moet voortdurend in interactie staan met studenten. Zo wil ik scriptieschrijvers om de twee à drie weken zien, met of zonder resultaat. Ik wil zien wat ze doen en niet doen. (DW)

Marijke Engels-Freeke, universitair docent methodenleer bij de opleiding psychologie, Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen

‘IK BEN EEN ONDERWIJSBEEST’

‘Toen ik twee weken geleden hoorde dat ik op de shortlist sta van de verkiezing van UvA-docent van het jaar, schrok ik best wel. Het is even wennen als je opeens in de schijnwerpers staat, al vind ik het een hele eer. Ik ben meteen gaan nadenken waarom ik op die lijst sta. Ik denk dat het te maken heeft met mijn betrokkenheid, en mijn enthousiasme om mijn kennis over te brengen.

Veel psychologiestudenten beginnen met een idealistisch beeld van hun studie. Ze willen leuk iets met mensen doen, een therapie bedenken of uitvoeren. Voor veel studenten is het dan een behoorlijke tegenvaller dat de studie ook uit statistiek, testleer en formules bestaat, exacte onderdelen dus. Als je graag iemand helpt die psychisch in de knoop zit, is het nogal een overgang als je je moet concentreren op statistische formules als “Cronbach's alpha” en “itemvariantie”. Ik probeer het dan leuker te maken door hun te vragen zelf een vragenlijst op te stellen en daarmee bij familieleden een psychologisch testje af te nemen, waarbij ze dan ook statistische gegevens moeten verwerken. Ze gaan dan bijvoorbeeld meten hoe dominant oma is of wat voor een ijdel-tuit pa is. Op die manier gaat zo'n exact vak voor ze leven. Al diverse keren hebben studenten tegen mij gezegd dat ze nooit hadden vermoed dat methodeleer voor hen was weggelegd, maar dat ze door dergelijke opdrachten het belang ervan inzien en het leuk vinden.

Mijn werkkamer is een zoete inval, want ik wil laagdrempelig zijn, voortdurend contact is belangrijk, al gaat het soms iets te ver. Toen een student eens vroeg of ik een half jaar op zijn oude, blinde hond wilde passen, heb ik toch maar geweigerd. Of een studente die vroeg of ik haar collegeaantekeningen even wilde nakijken. Dat ging me ook te ver. Ik heb een onderwijsinstelling en doe geen onderzoek. Ik ben een onderwijsbeest. Ik steek veel tijd in begeleiding en heb meegewerkt aan de ontwikkeling van het psychologiecomputerprogramma *Dr. Stat*, en bij het opzetten en begeleiden van de Methodologiewinkel. Daar geven methodeleer-studenten advies aan andere studenten en helpen ze hen hoe ze onderzoek moeten opzetten en interpreteren. Als studenten daar vaak met dezelfde vragen komen, worden er direct onderwijsleemtes ontdekt. Zo probeer ik mijn studenten kennis bij te brengen door ze steeds te motiveren en te stimuleren.’ (DW)

Alla Peeters-Podgaevskaja, universitair docent Russische taalverwerving, Faculteit der Geesteswetenschappen

‘IK BEN EEN SOORT TWEEDE MOEDER VOOR ZE’

‘Sinds 2001 ben ik in vaste dienst bij slavistiek. Daarvoor ben ik een aantal jaar onbezoldigd privatdocent aan de UvA geweest. Dat was een prachtige ervaring. Omdat je niet vast zit aan de verantwoordelijkheden van het docentschap, heb je veel tijd om te experimenteren. Je kunt in alle vrijheid kijken hoe het geven van college werkt en welke onderwerpen je wilt behandelen. Je kunt vakken aanbieden die buiten het reguliere programma vallen. Zo heb ik colleges cognitieve semantiek en metaforen in de taal gegeven. Veel van mijn studenten vonden het interessant en gingen na het college door met het onderwerp.

Dat privatdocentschap heb ik voor mijn plezier gedaan. Een vaste aanstelling heeft voordelen, maar je houdt geen tijd over. Naast mijn baan aan de UvA ontwikkel ik leergangen voor het Russisch. Ik heb net een boek Russisch voor gevorderden geschreven, daar ben ik de laatste twee jaar mee bezig geweest. Het boek is ontstaan vanuit de praktijk, mijn studenten klaagden altijd steen en been bij me dat er geen boek bestond voor gevorderden. We werkten tot nu toe met een heleboel losse blaadjes. Er is een boek in het Engels, maar daar wil ik niet mee werken. Een taal moet je leren vanuit je moedertaal.

Het contact met de studenten ervaar ik als een wisselwerking: ik groei met ze mee. Dankzij hun inbreng ontwikkel ik me ook. Door de vragen die studenten mij stellen, leer ik om het Russisch te bekijken met een andere blik dan die van de *native speaker* die ik ben. Mijn werk vind ik ontzettend belangrijk. Als je uitstraalt dat je jouw vak heel erg leuk vindt, dan krijg je de studenten mee. Ik wil graag dat ze zich bij mij op hun gemak voelen. Ze ervaren me als betrokken, als een docent die veel belangstelling voor ze heeft en veel voor hen doet, zoals het leggen van contacten in Rusland of helpen op het gebied van privé-problemen. Ik ben een soort tweede moeder voor ze. Ik ben open en sta klaar voor mijn studenten, ik zeg nooit dat ik geen tijd voor ze heb. Het is me nooit te veel. Zo ben ik, dat zit in me.’ (MvD)

Riny van Krieken, vakdidacticus biologie, Instituut voor de Lerarenopleiding

‘IN DE KROEG HOOR IK VAN MIJN STUDENTEN HET MEEST’

‘Ik zit dertig jaar in het onderwijs, waarvan de laatste twaalf bij de lerarenopleiding. Daarvoor ben ik juf biologie geweest op een middelbare school. Aan de UvA ben ik, naast het ILO, ook verbonden aan de FNWI om onderwijscursussen te geven. Ik denk dat ik een goede docent ben. We hebben hier heel veel goeien en dat moet ook: *practice what you preach*.

Je moet enthousiast zijn. Je kunt als docent mensen maken en breken voor je vak, het is aan jou om het te promoten. Je moet bovendien zelfkritisch zijn en feeling houden met je studenten door evaluaties in te bouwen. Je vak blijft ook leuk voor jezelf als je variatie inbouwt. Op het ILO is het onderwijs tegenwoordig competentie- en student-gericht. Je wilt een motortje in je studenten op gang brengen, niet een gieter leeggooien in een trechter. Als docent blijf je als het goed is een leven lang leren. Dat vergt veel van je, maar het wordt gewaardeerd als je energie in je lessen steekt. Als je publiek naar huis gaat met het gevoel: ik heb iets geleerd, ik ben vandaag niet voor niets gekomen. De moeite die mensen nemen om jouw les te volgen moet jij als docent kunnen verantwoorden.

Studenten vinden mij enthousiast en stimulerend. Ik hoor vaak van ze dat ze dankzij mij iets gepresteerd hebben waarvan ze dachten dat ze het niet konden. En de sfeer tijdens mijn lessen wordt goed gevonden. Ik organiseer vaak een etentje bij mij thuis met een nieuwe groep. Zeer goed voor de samenwerking. En we sluiten een cursus altijd af in de kroeg. Daar hoor je pas echt veel van je studenten! Een puur negatieve beoordeling heb ik nooit gehad, maar ik krijg weleens de kritiek dat ik te moederkloekerig ben en te veel van mijn studenten eis. “Het is alsof we allemaal zo enthousiast moeten zijn als jij”, zei iemand. En dat is ook zo; dat verwacht ik ook van ze. Dit is een kennis-samenleving, en daar hoort goed onderwijs bij. Aan de universiteit gaat onderzoek altijd voor, en aan onderwijs wordt vaak te weinig aandacht besteed. Daarom vind ik deze prijs een goed initiatief.’ (MvD)

Kunst voor een studentenprijs

SPECIALE LEZERSAANBIEDING

54,00
euro

Raquel Maulwurf.
Sprong in het diepe.
Houtsnede, uitgevoerd
in vier kleuren.
Eenmalige oplage van
100 exemplaren.
Formaat 26 x 40 cm.
Genummerd en gesigneerd
door de kunstenaar.

Folia biedt alle lezers, studenten, UvA medewerkers, alumni en belangstellenden, de unieke gelegenheid om in het bezit te komen van een prachtig kunstwerk tegen een uitzonderlijk lage prijs. Voor deze unieke aanbieding geldt - de oplage is 100 - wie het eerst komt...

Mail daarom snel naar mededelingen@folia.uva.nl om een exemplaar te reserveren en maak € 54,- over op Folia's bankrekeningnummer 481.332.065 o.v.v. 'Sprong in het diepe'.

Vanaf dinsdag 15 juni kunt u uw kunstwerk tijdens kantooruren afhalen bij de redactie van Folia: Sarphatistraat 104 (t.o. de Roetersstraat). Het overgemaakte bedrag dient op Folia's bankrekening te staan.

Het kunstwerk kan ook worden toegestuurd. Maak daarvoor een bedrag over van € 59,50. Folia is niet aansprakelijk voor onjuiste bezorging en eventuele schade door verzending.

SPOORLOOS

Er is heel wat gebeurd sinds Kraftwerk 35 jaar geleden de wereld verbaasde met digitale tovenarij. Stromingen als EBM, industrial, house, techno, trance, drum&bass en big beat trokken langs, maar zijn inmiddels zo verouderd dat ze nostalgische gevoelens opwekken. De hedendaagse muzikant heeft zo veel elektronische apparaten tot zijn beschikking, en zo'n rijke geschiedenis ter inspiratie, dat hij al snel het spoor bijster kan raken.

Jason Forrest heeft echter geen moeite met deze overvloed aan mogelijkheden. Vorig jaar leverde Forrest onder de naam Donna Summer het album *This Needs to Be Your Style* af, waarop hij zijn platenverzameling door de sampler haalde en van de brokstukken een amusante kakofonie brouwde. Ook *The Unrelenting Songs of the 1979 Post Disco Trash* bevat zo veel samples dat Forrest het risico loopt om bankroet te worden verklaard. Maar hij is zo gis om zijn platen zodanig te manipuleren dat de bronnen niet te achterhalen zijn.

De vooruitgang die Forrest ten opzichte van eerder werk heeft geboekt, zit hem in het raffinement en de structuur van zijn collages. Toegegeven, de opener komt haperend op gang, maar al snel trakteert Forrest op hyperactieve disco inclusief gabber, plus cartoonesque geluidseffecten, overgoten met oeroude gitaar-riffs en een spervuur aan percussie. Forrest wil niet kiezen, hij doet gewoon alles tegelijk.

Toch leidt zijn eclecticisme niet onophoudelijk tot chaos. 'An Event' begint met zacht klapwiekende helikopters, die allengs het toerental opvoeren. En de neurotische ritmes en onberekenbare bassen in 'Ceci n'est pas du disco' bewijzen dat Forrest niet alleen zijn sampler kan bedienen, maar ook een buitengewoon behendige programmeur is. *The Unrelenting Songs of the 1979 Post Disco Trash* is een feestelijke ontdekking voor wie uitgekeken raakte op de humorloze strengheid van zogenaamde Intelligent Dance Music (IDM).

De Oostenrijker Christian Fennesz is zo'n boegbeeld van IDM. Hij maakt zich op zijn vijfde album *Venice* medeplichtig aan de voor IDM typerende plechtige bombast, door tracks titels te geven als 'The Stone of Impermanence en Circasian'. Er kan bij Fennesz geen lachje vanaf, al biedt hij genoeg fraais om het hem te vergeven. 'Rivers of Sand' schuurt met zijn serene synthesizers en 'The Other Face' is weer typisch zo'n poel van uitgestrekte, echoënde en prikkelende geluiden waarop Fennesz patent heeft. *Venice* is ambient met prikkeldraad, rustgevende muziek die intense concentratie vergt. De luisteraar raakt het spoor bijster, maar wat is er aangenamer dan verdwalen in muziek?

Jason Forrest, *The Unrelenting Songs of the 1979 Post Disco Trash*. Sonig
Fennesz, *Venice*. Touch/Konkurrent

BEELD F.P. CHU

Adembenemende ruimtebesparing in de Oudemanhuispoort

FILM RENÉ GLAS

HET EINDE NAAKT

Groot, groter, grootst is als vandoord het motto in het zojuist begonnen blockbuster-seizoen en *The Day After Tomorrow* doet daar met veel plezier aan mee. Waar in onze echte wereld de eerste zonnige dagen weer zijn aangebroken vergaat in deze film van Roland Emmerich de wereld door natuurrampen als regen- en sneeuwstormen, hagelbuien en vloedgolven. Dit keer geeft destructiedeskundige Emmerich geen aliens (*Independence Day*) of reusachtige hagedissen (*Godzilla*) de schuld, maar de mens. Een abrupte klimaatsverandering is de oorzaak van de rampen die hele steden wegvagen, en dit is weer een direct gevolg van de te grote uitstoot van kooldioxide. Nu hebben we al vaker rampenfilms gezien waarin de kracht van de natuur de gehele wereld dreigt te vernietigen (*Armageddon*, *The Core*) maar *The Day After Tomorrow* windt er geen doekjes om. Tegen de natuur kan geen Bruce Willis en/of slimme truc met kernwapens op: het volledige noordelijk halfrond wordt getroffen door een nieuwe ijstijd en op wat geëvacueerde mensen na gaat iedereen, mens en dier, dood. Hier gaat het, in de stijl van rampenklassiekers als *Earthquake*, *The Towering Inferno* en *The Poseidon Adventure*, puur om

overleven. De helden die bij het genre horen, redden hier geen werelden maar slechts een paar mensen.

Het interessante aan Emmerichs film is echter de politieke statements. Niet alleen wordt met een beschuldigende vinger gewezen naar de kapitalistische overheid die het bedrijfsleven te veel heeft laten vervuilen, maar ook is het uiteindelijk de westerse wereld die moet aankloppen bij de Derde Wereld en andere achtergestelde gebieden om opvang.

Dit levert grappige momenten op. Zo houdt Mexico de grens dicht voor vluchtende Amerikanen en doet deze pas open na het kwijtschelden van de schuldenlast. Het is deze politieke kritiek in plaats van het voor het huidige Hollywood gebruikelijke patriottisme die *The Day After Tomorrow* laat stralen (of beter: donderen). En heel ongeloofwaardig is het allemaal niet; begin dit jaar kwam het Pentagon nog met een serieus onderzoeksrapport naar buiten waarin de gevaren werden besproken bij een dergelijk rampenscenario. Vrees niet, deze meteorologische Apocalyps zal zich niet in drie dagen afspelen, zoals in de film, maar in tientallen jaren. Het einde blijft niettemin nabij.

KONINGINNEDRAMA

The Day After Tomorrow (VS, 2004)
Regie: Roland Emmerich
Met: Dennis Quaid, Jake Gyllenhaal,
Emmy Rossum, Ian Holm

Negen jonge kunstenaars die gebruik maken van de WIK (Wet Inkomensregeling Kunstenaars) krijgen in *Storm!* de kans zich via een grootschalige productie aan een breed publiek te presenteren. Bob Ruijzendaal en Rob de Kuiper tekenden voor de regie. De voorstelling is een bewerking van Shakespeares *The Tempest* en wordt begeleid door drie muzikanten. Alhoewel de vertaling van het koningsdrama groten-deels in tact bleef, is de *setting* omgezet naar de filmwereld. Ook spelen er opvallend veel meiden in *Storm!* Op één na, worden alle mannenrollen vervuld door aanstormende talenten van het vrouwelijke geslacht, al was dit aanvankelijk niet de bedoeling.

Actrice Itxaso Elosua Ramírez: 'Buiten het feit dat meisjes natuurlijk veel beter zijn, deden er gewoon meer vrouwen auditie. De regisseurs hebben de boel aangepast en van de mannenrollen

vrouwenrollen gemaakt. Zelf neem ik de rol van Kaliban, de tweeslachtige eilandbewoner voor mijn rekening. Kaliban is geil en moorddadig. Zo verkracht Kaliban een meisje. Dat is best raar: als vrouw een andere vrouw verkrachten. Ook word ik op een bepaald moment in mijn ballen gegrepen. Als vrouw heb je geen idee hoe zoiets voelt, maar ik moet dat wel over kunnen brengen.'

Ramírez studeerde aan de Toneelschool in Maastricht en *Storm!* is haar eerste grote productie. 'De samenwerking met de regisseurs bevalt me goed, ze laten ons erg vrij en daarbij is het een fijne groep mensen.'

Caja van der Werff studeerde aan het conservatorium en heeft een bijbaantje als zangdocente. 'Ik speel Prospero, de enige optimist in het stuk. Noem het maar ecologisch optimisme. Als ik op een nagenoeg onbewoond eiland aanspoel, is

mijn eerste reactie niet: straks kom ik om van de honger of de dorst, maar: hoe ga ik dit land ontginnen. In tegenstelling tot Kaliban is Prospero eerder berekenend dan impulsief.'

Ramírez en Van der Werff typeren *Storm!* als een lichtvoetig drama. Ramírez: 'Het zit tussen komedie en drama in:

hilarische en serieuze momenten wisselen elkaar af. Ook is het een filmisch stuk en absoluut geschikt voor twintigers zoals wijzelf.'

Storm!, Cosmic Theater.
Nes 75. Van 3 juni tot 17 juni. Aanvang: 20.30 uur.
Reserveren: (020) 626 6866
www.aanstormend.nl

TWEEDEHANDS RIANNE MEIJER

KABOUTERS

FOTO: YVONNE DE BLAAUW

De laatste jaren droom ik van een tuin. Ik hoef geen weiland; met een klein strookje groen ben

ik al tevreden. Helaas is het vinden van een huis met tuin in Amsterdam een onmogelijke opgave.

Ik moet me tevreden stellen met een balkon. Een piepklein balkon, zo dicht bij de balkonetjes

van de burens dat ik op normaal volume met vijftig buurtbewoners kan converseren. Niet echt relaxt en daarom heb ik het balkon de afgelopen jaren gebruikt als tijdelijke vuilstortplaats. Dit jaar heb ik echter in een vlaag van fanatisme een einde gemaakt aan deze verwaarlozing, en alle rommel opgeruimd. Een stap in de goede richting, al moesten er nog wel stoeltjes gescoord worden om mijn idyllische platje te vervolmaken. Op een vrije middag toog ik naar de Hema, waar al snel bleek dat deze shop-

ping-gigant niets in het assortiment had dat ook maar enigszins geschikt was. Alle stoeltjes waren lelijk, duur of zo groot dat mijn bescheiden balkon in één klap gevuld zou zijn. Het leek een vrij onmogelijke missie tot ik me de Dodo Kringloopwinkel herinnerde. Ik heb drie jaar naast deze winkel gewoond en was er ontelbare keren langs geslenterd, maar om één of andere reden nooit binnen geweest. Toen ik bij Dodo binnenwandelde, bleek het meer een uitdragerij dan een winkel te zijn. Alles

is er zo oubollig dat ik half verwachtte een theedrinkend omaatje op een van de stoelen aan te treffen. Voor praktische, mooie of hippe spullen moet je hier niet zijn, wel als je volslagen waanzinnige *over the top* kitsch wilt aanschaffen. In plaats van met handige stoelen kwam ik thuis met twee oerlelijke tuinkabouters. Die wonen nu op mijn balkon, en soms kom ik even gezellig bij ze op de grond zitten.

Dodo Kringloopwinkel
Eerste van der Helststraat 21

DOOR MARCEL HULSPAS

De hoogvlakte van Bogotá is een dal gevuld met honderden meters sediment, de bodem van een verdwenen meer. Op zoek naar het klimaat in vroeger tijden onderzocht Arnoud Boom boormonsters.

W elbeschouwd is het klimaat op aarde al heel lang van slag. Sinds het einde van de laatste ijstijd, zo'n elfduizend jaar geleden, is het op aarde opmerkelijk warm en het klimaat opmerkelijk stabiel. In de honderdduizenden jaren daarvoor was de aarde, ook tussen de ijstijden in, een stuk koeler en het klimaat veel wisselvalliger. Hoe komt dat? Ligt het aan de zon, de zeestromingen, meer of minder landijs aan de polen, of gaat het om een combinatie van deze factoren? Paleoklimatologen, die het klimaat in vroeger tijden bestuderen, proberen een antwoord te vinden op deze vraag.

Hun onderzoek werd plotseling actueel toen begin jaren tachtig duidelijk werd dat de mens zelf bezig was het klimaat op aarde te beïnvloeden door de uitstoot van broeikasgassen. Duwen we de aarde in de richting van een nóg warmer klimaat of veroorzaken we straks een nieuwe ijstijd? Ingewikkelde klimaatmodellen moeten daarop antwoord geven, maar om die modellen te toetsen moet een beroep worden gedaan op de paleoklimatologen. Een goed model, waarvan we hopen dat het kan aangeven in welke richting het

derzoek aan een boorkern die nog veel verder teruggaat: ruim drie miljoen jaar. Die kern, met een lengte van 580 meter, werd in 1988 op de hoogvlakte van Bogotá omhoog gehaald door de Amsterdamse hoogleraar Henry Hooghiemstra, in samenwerking met Colombiaanse onderzoeksinstituten. Ze bestaat dan ook niet uit ijs maar uit modder, het sediment dat zich in de loop van miljoenen jaren ophoopte op de bodem van een verdwenen meer. Boom zocht in die boorkern niet naar luchtbelletjes maar naar 'moleculaire fossielen', moleculen afkomstig uit de planten die in en om het meer groeiden.

Boom: 'De hoogvlakte ziet eruit als Nederland. Ze is net zo vlak en je hebt er hetzelfde klimaat als hier in het voorjaar. Vroeger was het één groot

de laatste ijstijd was het hier een dorre toendra. In de tropen gaan de veranderingen veel geleidelijker, waardoor klimaatomslagen veel beter in kaart te brengen zijn. De oude sedimentlagen zijn daarvoor zeer geschikt omdat plantenresten die op de bodem van het meer neerdaalden er ongestoord zijn blijven liggen. Nadeel is dat zich daar resten ophoopt van zowel water- als landplanten.

Boom: 'Als je slechts de resten van waterplanten analyseert, kom je alleen iets te weten over de ontwikkeling van het meer. Het ging mij om de resten van landplanten. Die twee categorieën kun je uit elkaar halen door op zoek te gaan naar moleculen die uitsluitend voorkomen in landplanten. Moleculen uit de waslaag op bladeren

HOOGVLAKTE VAN BOGOTÁ, COLOMBIA

FOTO: ANTOINE CLEEF

Drie miljoen jaar modder

klimaat verandert, moet in staat zijn 'terug te rekenen' zodat het klimaat in het verleden kan worden beschreven, tot voorbij de laatste ijstijd.

Een van de belangrijkste informatiebronnen voor het klimaat in de afgelopen honderdduizenden jaren is de Vostok-ijskern. Deze vele tientallen meters lange boorkern is door Russische onderzoekers omhoog gehaald uit het ijs van Antarctica. In dat ijs, dat in de loop van duizenden jaren is aangegroeid, zitten luchtbelletjes opgesloten die ons meer kunnen vertellen over de verandering van de samenstelling van de atmosfeer.

De oudste delen van de Vostok-boorkern gaan vierhonderdduizend jaar terug. Dat lijkt erg lang geleden, maar Arnoud Boom deed promotieon-

meer. Dat meer ontstond zo'n drie miljoen jaar geleden en het verdroogde tegen het einde van de laatste ijstijd. Dat laatste is jammer, want daarvoor ontbreekt in onze boorkern het einde van de laatste ijstijd en de omslag naar het huidige klimaat. En daar zijn paleoklimatologen juist in geïnteresseerd. Desondanks blijft de kern superinteressant.'

O pgedroogde meren zijn niet zo moeilijk te vinden. Maar Hooghiemstra koos bewust voor een exemplaar in de tropen. Als het mondiale klimaat verandert, kunnen de grenzen tussen de vegetatietypen in gematigde streken vele honderden kilometers verschuiven. Nederland bijvoorbeeld kent nu loofbos, maar tijdens

bijvoorbeeld zijn zonder twijfel afkomstig van landplanten, want waterplanten hebben geen waslaagje op hun bladeren.'

Bij zijn onderzoek naar de moleculaire fossielen van landplanten maakte Boom onderscheid tussen twee typen landplanten. 'Je kunt landplanten indelen in twee grote groepen, afhankelijk van hun stofwisseling, de C₃- en de C₄-planten. Die twee groepen verschillen wat betreft de manier waarop ze de koolstof uit de kooldioxide in de lucht weten te binden. De C₃-planten maken in eerste instantie moleculen met drie koolstofatomen, de C₄-planten maken moleculen met vier koolstofatomen. C₃-planten zijn typisch voor een gematigd klimaat. C₄-planten komen voor in warme streken. Bij lagere CO₂-

concentraties zijn C₄-planten in het voordeel. Het omslagpunt ligt in de buurt van de 21, 22 graden. Als het gemiddeld kouder is, vind je meer C₃-planten; als het warmer is, vind je meer C₄-planten. Maar dan heb ik het over hoe de situatie nu op aarde is, bij de huidige gemiddelde CO₂-concentratie. Want als die verandert, zoals in de loop van honderdduizenden jaren is gebeurd, dan verandert de verhouding tussen C₃ en C₄ ook. Meer CO₂ betekent dat de C₃-planten beter groeien. Beide factoren, temperatuur en CO₂-concentratie, spelen in gelijke mate, denk ik, een rol.'

Boom wist dus niet of de veranderingen in de loop van duizenden jaren in de verhouding tussen de C₃- en C₄-planten rondom het meer veroorzaakt werden door de temperatuur of de

boomgrens in vroeger tijden lag. En dat getal is direct gekoppeld aan de gemiddelde temperatuur, wat handig is voor Boom. Op basis van de C₃-C₄-verhouding en de temperatuur op een bepaald moment kon hij een schatting maken van de CO₂-concentratie.

Boom heeft louter gebruik gemaakt van sediment in het bovenste deel van de boorkern, uit de laatste vierhonderdduizend jaar. Hierdoor kon hij zijn uitkomsten vergelijken met die uit de Vostok-ijskern.

Op het eerste gezicht lijkt het onderzoek naar de Colombiaanse kern weinig meer dan een bevestiging van de Russische resultaten maar Boom wijst erop dat zijn kern meer belooft: 'De Vostok-ijskern gaat vierhonderdduizend jaar

en C₄-planten. Daar is nog nooit eerder naar gekeken. Als het om het broeikaseffect ging en mogelijke verandering van de vegetatie, dan zei men altijd: meer CO₂ in de atmosfeer maakt dat het gemiddeld warmer wordt en dan stijgt de boomgrens. Dat was het enige wat vaststond. De vraag of de stijging van de CO₂-concentratie directe invloed had op de vegetatie was zeer controversieel: de een zei ja, de ander nee. Wat mijn onderzoek laat zien, is dat veranderingen in de CO₂-concentratie directe gevolgen hebben voor de verhouding tussen de C₃- en C₄-planten. En dat is van groot belang, want je moet bedenken: de temperatuur is dankzij de mens de afgelopen twee eeuwen slechts een fractie van een graad gestegen, niet zo veel dus, maar de CO₂-concentratie is in die tijd verdubbeld. De C₃-planten zijn daardoor in het voordeel. Maar de wereldlandbouw is voor een groot deel gebaseerd op C₄-planten. Mais bijvoorbeeld is een tropisch gewas, is C₄, en zal als de CO₂ blijft stijgen lagere opbrengsten opleveren. Het is dus niet alleen de temperatuurstijging waarvoor we moeten uitkijken, de veel sterkere stijging van de CO₂-concentratie zou weleens meer gevolgen kunnen hebben.'

Arnoud Boom, *A Geochemical Study of Lacustrine Sediments: Towards Paleo-Climatic Reconstructions of High Andean Biomes in Colombia*. De promotie was op 29 maart.

'Veranderingen in de CO₂-concentratie hebben directe gevolgen voor de samenstelling van de vegetatie'

CO₂-concentratie. Gelukkig waren er ook andere deskundigen die naar de Colombiaanse boorkern kijken. Palynologen bijvoorbeeld, die fossiel stuifmeel onderzoeken. Zij konden aan de hand van het stuifmeel dat op de bodem van het meer is neergedaald, vaststellen hoe hoog de

terug; verder kan niet. Beneden die diepte wordt het ijs zo extreem samengeperst dat het onbruikbaar is. Met de Colombiaanse boorkern kun je de CO₂-concentratie bepalen tot ruim drie miljoen jaar geleden. Daar komt bij dat ik gegevens heb over de veranderende verhouding tussen de C₃-

NAAR ATHENE

Sander van der Weide (27) is tweedejaars politicologie en gaat met het Nederlands hockeyteam naar de Olympische Spelen. 'In de Nederlandse competitie speel ik voor Amsterdam. Bij die club speel ik als midden-midden. Voor het Nederlands team ben ik rechts-achter. Dat is dus meer een verdedigende rol, maar ik kan genoeg opkomen en als een aanvallende verdediger spelen. Ik zit bijna acht jaar in het Nederlands team en ik heb 189 interlands op mijn naam staan. Met Amsterdam hebben we afgelopen zaterdag de play-off-finale van het landskampioenschap tegen Bloemendaal gewonnen. Tijdens Pinksteren nemen we ook deel aan het Europacup-1-toernooi. Na dat toernooi krijgen alle internationals ruim twee weken vakantie en dan gaan we met de hele groep dagelijks trainen.

Ik heb al redelijk wat prijzen gewonnen. Vorig jaar ben ik met Amsterdam Nederlands Kampioen geworden en heb ik de Europacup 2 gewonnen. Met het

Nederlands team ben ik wereldkampioen geworden in 1998 en heb ik goud gehaald bij de Olympische Spelen van Sydney. Ik was blij met die medaille, maar het was geen leuk hockeytoernooi. Er was een hoop gezeik tussen spelers onderling en tussen spelers en coaches. De groepssfeer was daardoor slecht. Ik ben net hersteld van een gebroken middenvoetsbeentje. Voor deze blessure heb ik extra tijd genomen om te herstellen, zodat ik bij de Spelen blessurevrij en fit op het veld sta. Ik verwacht dat we daar sowieso een medaille winnen en dat ik persoonlijk een goed toernooi ga spelen. Van mij zul je geen doelpunten te zien krijgen, maar als verdediger zal ik mijn mannetje staan.

Na de Spelen ga ik waarschijnlijk een jaar in Spanje hockeyen. Ik heb contacten met de hockeyclub Barcelona. In dat jaar wil ik ook mijn scriptie schrijven. Daarna kom ik terug naar Nederland en ga ik aan de slag in het echte leven.' (Jorit Matena)

FOTO: FRED VAN DIEM

FOTO: SAKÉ RUPKEMA

‘Het zijn jouw beren’

DOOR BERBER ROUWÉ

UvA-onderzoeker Gabriella Fredriksson kreeg deze maand een koninklijke onderscheiding voor natuurbeschermingswerk in Indonesië.

Ik struinde in mijn eentje door het Indonesische oerwoud, toen er plotseling grote stukken hout uit de lucht vielen. Twintig meter hoog in een boom zaten twee zonberen. Op weg naar een bijennest braken ze een knoepert van een levende, hardhouten boom open. Een beer hoorde me, keek me aan en stond binnen een paar tellen op de grond. Doodsbang rende ik weg. Ziggaggend, omdat ik dacht dat een beer je dan niet kan volgen. Pas toen ik een half uur later bezweet bij mijn hut aankwam, merkte ik dat de beren helemaal niet achter me aan gekomen waren.’

UvA-onderzoeker Gabriella Fredriksson (1971) lacht bij de herinnering aan haar eerste ontmoeting met een zonbeer, een kleine zwarte beer woonachtig in Zuidoost-Azië, nu tien jaar geleden. Ze is even over uit de tropen om benoemd te worden tot Ridder in de Orde van de Gouden Ark, de onderscheiding voor natuurbeschermers van prins Bernard. ‘Ik was biologie-student en deed onderzoek naar orang-oetans in Borneo. Na mijn ontmoeting met zonberen wilde ik meer van ze weten. Er bleek niets over ze bekend te zijn. Veldwerk ontbrak. Ik schreef een onderzoeksvoorstel, maar kreeg geen geld los. Op de bonnefooi keerde ik terug naar Indonesië.

Daar begon ik met het uitzetten van illegaal als huisdier gehouden en in beslag genomen beren. De bosbeschermingsdienst wist niet wat ze ermee aan moest. Ik gaf de beren halsbanden met zenders, zodat ik ze kon volgen, en liet ze los in het bos. Dat liep voor geen meter. De beren werden het oerwoud uit gejaagd door soortgenoten die daar al woonden.

Onderzoek doen aan wilde beren bleek ook

ingewikkeld. Zonberen leven in dicht oerwoud, klimmen hoog in bomen, zijn schuw en klein: dertig tot vijftig kilo, het formaat van een grote hond. Je vindt ze niet zomaar. Ik maakte berenvallen van aan elkaar gelaste oliëvatens. Een soort tunnels met lokaas en valdeur. Die zeulde ik het bos in. Elke dag liep ik een ronde van acht uur om de vallen te controleren. Alsof je door een sauna met muggen en bloedzuigers baggert. Toch vond ik het bos prachtig, er was zoveel te zien en te leren. Het duurde honderden nachten voor ik mijn eerste zonbeer had gevangen, veel langer dan bij andere berensoorten. Had ik eindelijk een paar beren door het bos rennen met zenders om hun nek, begon een van de apparaten al na een maand te piepen: “Beer beweegt niet meer.” Denkend dat de halsband was afgevallen, ging ik het bos in. Ik vond een zeven meter lange python met een dikke buik. Vol ongeloof hield ik mijn ontvanger vlak naast de slang. Pas toen ik met de antenne in haar buik prikte, ging ze ervan door. Ik hoorde de botten van de beer breken, vreselijk.

Beren volgen heb ik jaren volgehouden. Dagelijks keek ik wat ze deden, wat ze aten. Beren blijken belangrijke verspreiders van grote vruchtzaden. Ze zijn de enige beesten in Borneo die grote zaden doorslikken en weer heel uitpoepen.’

Ik kreeg een kleine onkostenvergoeding van Tropenbos, een stichting die daar toevallig in de buurt een project had lopen. De UvA kwam pas jaren later in beeld, toen ik genoeg data had verzameld en wilde promoveren.

Dat mijn promotieonderzoek na zeven jaar in het oerwoud nog steeds niet is afgerond, komt doordat ik zoveel tijd heb besteed aan het beschermen van het berenbos. Veel onderzoekers vullen hun databoekjes, schrijven artikelen, verhogen hun wetenschappelijke status en vertrekken zonder iets terug te doen voor het natuurgebied waar ze hun informatie vandaan hebben. Ook al gaat het slecht met zo’n natuurgebied. Dat vind ik egoïstisch.

Na een half jaar in Indonesië vloog het berenbos in brand. Ik belde rond: wie komt er blussen? Er kwam niemand. Al was het een beschermd bosgebied, er was geen bosbeheer. Zelfs de organisatie die orang-oetans had uitgezet in het berenbos zei: “Geen tijd, half Indonesië staat in de fik. Kun je niet zelf wat organiseren? Dan betalen we je later terug.” Dat heb ik gedaan. In de omringende dorpen trommelde ik tachtig mannen op. Ik betaalde ze met spaargeld. Daar kwam ik een eind mee want een dagloon was drie of vier gulden. Na twee maanden continu blussen en brandgangen maken was het vuur gedoofd. De helft van het bosgebied was gered.

Na zoveel zwaar bluswerk besloot ik het beheer van dit gebied te gaan organiseren. Zou ik dat niet doen, dan zou de boel als ik er een keer toevallig niet was alsnog volledig afbranden of worden omgezaagd door illegale kappers. Alle *stakeholders* bij elkaar krijgen was moeilijk. Ik raakte in conflict met boeren die naast het oerwoud woonden. De beren vraten de kokospalmen in hun tuinen kapot. Ik legde ze uit dat de beren door de brand en illegale houtkap het afgelopen decennium de helft van hun bos waren kwijtgeraakt. Dat ze honger hadden. De boeren zeiden: “Jij doet onderzoek naar beren, dus het zijn jouw beren. Jij zorgt maar dat ze van onze palmen afblijven.” In Indonesië heb je geen organisatie die je kunt bellen als er een beer in je tuin zit. Zo van, komt u hem halen en laat u hem elders weer vrij. Riep ik dat het niet mijn beren of mijn problemen waren, dan vergiftigden ze de beren, beschermde diersoort of niet. Dus bedacht ik een constructie om de beren uit de bomen te houden. We wonden goedkope stalen platen om de stam. Dat werkte goed.

Het viel me op hoe slecht mensen wisten hoe een bos in elkaar zit. Natuureducatie bestaat niet in Indonesië. In de tropen nemen maar weinig onderzoekers de moeite om hun resultaten in de lokale taal te vertalen. Alle artikelen over natuurbehoud worden in het Engels gepubliceerd, maar

dat kunnen Indonesiërs niet lezen. Zelfs beleidsmakers of industriëlen niet. Zo wist de plaatselijke olieraffinaderij niet dat het bos als waterwingebied functioneerde, terwijl ze afhankelijk waren van water uit het bos. Er ontspringen rivieren in het bos en het gebied werkt als een spons. Bij heftige regenval houdt het water vast. Zonder bos krijg je overstromingen en landverschuivingen. Bij droogte laat het bos water los, zodat de rivieren niet zo snel opdrogen. We rekenden de olieraffinaderij voor: sterft het bos, dan moeten jullie water kopen. Dat kost jaarlijks vier miljoen dollar.

Ik maakte iedereen gek met informatie. Ging samen met kleine *non governmental organisations* bij scholen langs om kinderen ecologieles te geven. Hield presentaties bij stakeholders als de overheid en industriëlen. We zochten naar argumenten voor beter bosbeheer die zouden aanslaan in de omgeving van het beschermde bos. In Nederland krijgen natuurbeschermers geldschietters voor wat zielige orang-oetans, maar Indonesiërs hebben weinig met bedreigde diersoorten. Toen we mensen meenamen het bos in – omdat niemand ooit in het bos geweest was namen we iedereen mee, van kinderen tot bureaucraten met een dikke pens – bleek vooral het water indruk te maken. In Indonesische steden komt vaak ranzige, ondrinkbare brij uit de waterkraan. Hier in het bos stroomde zomaar schoon water in de rivieren! Daarna liet ik ze een opgedroogde rivier zien die uit een verbrand stuk bos kwam. Dat opende hun ogen.'

'Soms lukt het om mensen een band te laten krijgen met een zeldzaam beest dat in hun bos

leeft, bijvoorbeeld met de zonberen. Het maakte indruk dat ik jaar in jaar uit in het bos zat zonder daarvoor betaald te worden. Het wekte vertrouwen in mijn verhaal over bosbescherming, beren, branden en houtkap, waar ik steeds weer mee aankwam. Ik raakte bevriend met de plaatselijke overheid, die zo enthousiast werd over de zonberen, dat ze er hun mascotte van maakten. Het beest staat nu op de districtsflag. Bij feestdagen hangt het hele district vol berenvlaggen. Daar ben ik blij mee, het betekent dat de bevolking een band begint te krijgen met het bos.

Blij ben ik ook met het bosmanagement dat in 2001 werd opgericht. Niet alleen kunnen in dit overleg alle stakeholders hun zegje doen in het beheer van het bos, ook wordt het beheer helemaal betaald door de plaatselijke overheid. Dat is bijzonder. De meeste grote natuurbeschermingsorganisaties zoeken een gebied uit dat ze willen beschermen en betalen alles zelf. Maar ze overtuigen niet de lokale overheid dat de bevolking er baat bij heeft om in het natuurgebied te investeren. Ze creëren geen lokaal draagvlak dat het natuurbeheer wil overnemen als het geld van de organisatie op is.

Toegegeven, een betrouwbaar draagvlak creëren is moeilijk. Indonesië is erg corrupt. Houtkap was verboden in ons bosgebied, maar zolang er niet streng werd gecontroleerd, ging de kap door. Neem het hoofd van de bosdienst, die ervoor moet zorgen dat het bos blijft staan. Zo iemand zorgt liever dat er flink gekapt wordt en vult zijn zakken met commissies, dan dat hij de bomen redt. De corruptie blijft, maar sinds de invoering van het bosmanagement wordt er wel constant

INTERVIEW

gepatrouilleerd in het bos. Natuureducatie helpt ook. De meeste onderzoekers maken hun resultaten niet kenbaar in de lokale taal, dat zou verplicht moeten zijn. Het *tree spiking*-project werkt nog beter. In de commercieel interessante bomen die in beschermd gebied staan, worden op zaaghoogte flink grote spijkers geslagen. Raak je zo'n spijker met je kettingzaag, dan breekt je werktuig. Nu iedereen weet dat er spijkers in de bomen zitten, is de illegale houtkap in ons bos gestopt. Dat is uniek voor Indonesië.' ♦

PROMOTIES

DINSDAG 01/06

12.00 UUR

Roger Dieren - Kunstgeschiedenis
From Homer to the harem: the art of Jean Lecomte du Nouÿ (1842-1923).
Promotor is prof.dr. D.L. Gamboni.

14.00 UUR

Remco Peters - Financiële wiskunde
Financial time and volatility.
Promotor is prof.dr. C.A.J. Klaassen.

WOENSDAG 02/06

14.00 UUR

Bert Botma - Theoretische Taalkunde/Fonologie
Phonological aspects of nasality: an element-based dependency approach.
Promotor is prof.dr. P.C. Hengeveld.

DONDERDAG 03/06

10.00 UUR

Sacha de Lathouder - Geneeskunde
Inhibition of cytokine production by methotrexate. Studies in healthy volunteers and patients with rheumatoid arthritis.
Promotoren zijn prof.dr. L.A. Aarden en prof.dr. B.A.C. Dijkman (VU).

12.00 UUR

Nicolette Hijweege - Godsdienstpsychologie
Bekering in bevindelijk gereformeerde kring. Een psychologische studie.
Promotor is prof.dr. J.A. van Belzen.

VRIJDAG 04/06

12.00 UUR

Nikolai Maïanski - Geneeskunde
Neutrophil cell death: mechanisms and regulation.
Promotoren zijn prof.dr. T.W. Kuijpers en prof.dr. D. Roos.

ORATIES

DONDERDAG 03/06

14.30 UUR

Oratie prof.dr. F.W. Boterman, hoogleraar Moderne geschiedenis van Duitsland na 1750
Weimar revisited: over het belang van cultuur in de Duitse moderne geschiedenis.

VRIJDAG 04/06

14.30 UUR

Oratie prof.dr. J.B. Kuné, hoogleraar Financieel-economische aspecten van het pensioenactuaariaat
Op weg naar één nationale pensioeninstelling.

Tenzij anders vermeld vinden promoties, oraties en afscheidscolleges plaats in de Aula van de Universiteit van Amsterdam, Lutherse Kerk, Singel 411.
Uitgebreide informatie over het voorgaande is te vinden op het UvAweb: www.uva.nl/actueel

INGEZONDEN MEDEDELING

open bak

veel voor weinig

iedere dinsdagavond

€urocafé

ook bier en wijn

voor slechts €1,- !!!

Elke dinsdagavond een verrassend programma voor enthousiast publiek. Wie presenteert is bekend. Grote en kleine artiesten krijgen een kwartier. Bijna alles mag. Cabaret, dans en muziek - film, poëzie en acrobatiek. Daverend applaus en afkeurend gefluit van publiek zijn onderdeel van dit open podium. Zo ook de Kleinkunst Classic, de Plankenkoorts en de Bak Band. Drank mag mee de zaal in.

open bak is elke dinsdagavond om 20.30 uur in Theater de Engelenbak Nes 71 (vlak bij de Dam) kaartverkoop vanaf 20 uur kijk voor info op www.engelenbak.nl

Bang voor reorganisaties?

Word lid van
ABYAKABO FNV.
Nu 2 maanden
GRATIS lidmaatschap!

Mail naar Anya Kooijman
(anyahmk@science.uva.nl)
of Tanja Magnée
(T.Magnee@uva.nl)

Zie ook:
www.abvakabo.net/host/uva

Verkeersschool HIPPE
al meer dan 70 jaar.
auto- en motorrijles op maat
Gratis theoriecursus
Gratis praktijkexamen 1?
Kijk op www.hippe.nl
of
bel 020 - 67 33 888

www.uva.nl/vacatures

De Universiteit van Amsterdam zoekt per 1 september 2004 een

TWEDE PEDEL

voor 39 uur per week

Voor deze functie komen in eerste instantie alleen medewerkers van de afdelingen van het Kernbureau en van de Gemeenschappelijke Diensten en Bedrijven in aanmerking. Bureau Pedel heeft tot taak de protocollaire, ondersteunende en voorbereidende werkzaamheden voor academische plichtigheden en overige bijeenkomsten van de UvA en van derden in de Aula en bijbehorende zalen, de Doelenzaal en - in de toekomst - de Agrietenkapel.

Van kandidaten wordt onder meer verwacht dat zij kunnen werken op mbo/bo-niveau en inzicht hebben in universitaire verhoudingen. Verder hebben zij een dienstverlenende taakopvatting, zijn ze gericht op samenwerking en combineren ze tact en representativiteit met gevoel voor etiquette.

De volledige beschrijving van deze vacature, inclusief informatie over solliciteren en inscheping, vindt u op www.uva.nl/vacatures. De sollicitatieperiode sluit op 15 juni 2004.

UvA UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Wetenschapscommunicatie VU

Je bèta Master halen met een specialisatie in
Wetenschapscommunicatie?

- Op de VU kun je binnen elke bèta-Masteropleiding afstuderen in Wetenschapscommunicatie
- Je volgt dan 1 jaar bèta-onderwijs en 1 jaar onderwijs bij Wetenschapscommunicatie
- Je volgt vakken zoals wetenschapsjournalistiek, gezondheidsvoorlichting, internet en multimedia, communicatiewetenschap en museologie
- Je leert in theorie en de praktijk hoe de communicatie over wetenschap in en met de maatschappij in zijn werk gaat

Verder kijken dan je eigen vakgebied?

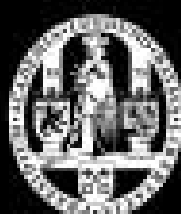
www.wetcom.vu

vrije Universiteit amsterdam

MASTERDAGEN

3 en 4 juni
mastersinleiden.nl

Universiteit Leiden

HOLLAND FESTIVAL

VOOR STUDENTEN
ALLE VOORSTELLINGEN €10

4 t/m 27 juni 2004 www.hollandfestival.nl

PRATEN ALS SALOMON

Een groep (oud-)studenten van de UvA heeft eind vorig jaar een opmerkelijk initiatief genomen. Zij vonden het treurig gesteld met het aanbod van activiteiten en verenigingen die intellectuele ontplooiing tot doel hebben. Daarom richtten zij Sparkling View op, een platform ‘ter bevordering van de meningsuitwisseling en de discussie onder studenten’. Sparkling View wil niet alleen verdieping en intellectuele ontplooiing bereiken door middel van discussie en stellingname, maar ook dat studenten een breder en interdisciplinair netwerk opbouwen. Dus schreven de oprichters een beginselplan en lanceerden ze een website. Op de website wordt elke vier tot zes weken een thema aangedragen dat als het goed is onder bezoekers een discussie uitlokt. Eerdere thema’s waren bijvoorbeeld *Is menselijk gedrag voorspelbaar?* en *Het gebruik van het lichaam*. Het meest recente thema op de site is *Liefde: seks of illusie?* De Sparkling View-redacteuren openen de discussie met hun zogenoemde Salomonsoordelen (een Salomonsoordeel is een wijze uitspraak in een moeilijk geschil). Bezoekers van de site kunnen naar hartelust

reageren en meedenken. Eens in de zes weken vindt er een Sparkling View Salon plaats. Dat is de apotheose van de webdiscussie, die op een telkens wisselende locatie wordt gehouden. Voor de Salon worden alleen de gelukkigen uitgenodigd die zich op de website in het debat hebben gemengd en opvielen door een originele visie. Ondanks dat strenge ‘deurbeleid’ (een beperkt aantal aanwezigen is geschikter voor het voeren van een overzichtelijke discussie, is de uitleg) wil Sparkling View een laagdrempelig initiatief zijn en iedereen een kans geven tot intellectuele ontplooiing. Daarom staat in de beginselverklaring dat ‘ook domme, foute, onbeholpen, incorrecte, uitdagende en onbewijsbare’ dingen gezegd mogen worden. Maar dat houdt niet in dat men er dan maar een potje ongefundeerde kroegpraat van mag maken; genodigden dienen terdege warmgedraaid en met sterke argumenten op de Salon te verschijnen. Het motto van Sparkling View luidt niet voor niets: ‘Wees kritisch, wees voorbereid!’ (MvD)

De volgende, vierde Sparkling View Salon vindt plaats op 8 juni. Zie www.sparklingview.nl

K O K E N

ETIKETTEN

Dat de mens in staat is twee of meer taken tegelijk uit te voeren, wist je al voordat je dit begon te lezen. Zo heb je bij het lezen van de vorige zin gewoon doorgeademd, hield je dit blad op leesafstand voor je, hield je je oren onbewust gespitst voor dreigende gevaren en bleef je neus alert voor ongewenste luchtjes. Dat dit zeer functionele spreiden van aandacht ook nadelen heeft, is eveneens bekend. Ben je net een gesprek begonnen, op een feestje waar je bijna niemand kent, wendt je gesprekspartner plotseling het hoofd af om even snel een bijdrage te leveren aan een conversatie aan de andere kant van de kamer. Of erger nog: barst hij of zij spontaan uit in een schaterlach terwijl jij toch echt alleen maar vroeg wanneer er iets bekend zou worden over die stageplaats bij dat telecombedrijf. Een ander voorbeeld van aandachtsverdeling is informatiehonger: het tijdens een maaltijd lezen van etiketten op ketchup-, ketjap- of azijnflesjes, specerijenbusjes en potjes. (Eigenlijk de omgekeerde variant van het verschijnsel tv-diner.) Zodra er stiltes vallen, op een langzame eter gewacht moet worden of als de spijsen saai zijn en de smaak van elke volgende hap bekend is, kan er bij disgenoten een plotselinge belangstelling groeien voor ingrediënten, voedingswaarden en houdbaarheidsdata. Dan gaan de blikken over tafel dwalen en wordt aandacht geschonken aan de wikkels en opdrukken, die speciaal om die reden ontworpen zijn. Dit kan onbewust gebeuren en is zeker niet altijd beledigend bedoeld. Maar daarom niet minder pijnlijk voor de kok, die, behalve in het geval van de langzame (en misschien als enige wél proevende) eter, zijn klaargemaakte kost gedachteloos in de malende monden ziet verdwijnen. Voor al diegenen met snel afgeleide kostgangers geef ik het volgende recept waartegen geen etikettenmaker op kan. Elke hap zal naar de volgende doen verlangen, de blikken zullen ten hemel geslagen worden en de stilte aan tafel zal eerbiedig zijn.

- 2 pizzabodems (natuurvoedingswinkel)
- 1 rijpe avocado
- 100 g gerookte zalm
- 250 g mascarpone
- wasabipoeder (toko of Chinese supermarkt)
- ketchup

Meng naar smaak enkele theelepels wasabipoeder door een bakje mascarpone. Smeer afbakpizzabodems in met een heel dun laagje ketchup en daaroverheen de mascarpone. Doe deze ongeveer 7 minuten in een op 200 C voorverwarmde oven. Schil een avocado en snijd hem in plakken. Snijd ook de zalm in iets kleinere stukken. Beleg de nu halfgebakken pizza’s met de plakken avocado en daar overheen de zalm, en doe ze nog ongeveer 5 minuten in de oven. Eet smakelijk. (Hans Bouman)

Prijs per pizza: € 3,50

CREA is de culturele organisatie van de UvA en de HvA
Turfdraagsterpad 17, 1012 XT Amsterdam, 020 5251400.

ma 24 t/m za 29 mei

CREA-UCF:
UvA CULTUREEL FESTIVAL 2004

Vijf dagen lang tonen meer dan 200 UvA- en HvA-studenten hun cultureel talent in de categorieën Jazz, Dans, Kleinkunst, Korte film, Klassieke muziek, Singer/songwriter, Literatuur&poëzie, Toneel, Debat, Bands, DJ's, Theatersport, Fotografie en beeldend/visueel!
Op **woensdag 2 juni** om 20.00 uur is de Finaleavond in de Melkweg met optredens van genomineerden en de uitreiking van de Gouden Traptree 2004 : dé stap naar roem en succes.
Op **zaterdag 29 mei** wordt de week afgesloten met een spectaculaire lustrumdag boordevol workshops, kleinkunstoptrédens, muziek en vele andere verrassingen. Kijk voor het meest actuele overzicht en het volledige programma op www.uvacultureelfestival.nl

di 1 juni 20.00

CREA-Studium Generale:
LEVENSKUNST IN OOST EN WEST (2) -
SCHOONHEID

- **Eeuwige schoonheid, maar niet voor lang**
Spreker: **dr Albert van der Schoot** (Wijsbegeerte, UvA). Het begrip 'schoonheid' wekt wellicht de indruk dat we te maken hebben met een tijdloze eigenschap: Eeuwige Schoonheid. Feitelijk is het begrip heel gedateerd: pas in de 18e eeuw werd schoonheid de maat waarmee de kunst gemeten werd, en nauwelijks twee eeuwen later ging de kunst al weer op zoek naar andere criteria. Opkomst en ondergang van dit artistieke schoonheidsbegrip hebben alles te maken met het cultuurproces dat van groot belang is als het gaat om de confrontatie van oost en west: de Verlichting.
- **God is schoon en houdt van schoonheid**
Spreker: **Mark Hoos** (Wereldmuseum, Rotterdam). De esthetiek van het islamitisch cultuurgebied kunnen we bestempelen als 'metafysisch'. Iets is mooi omdat het naar een hogere, paradijselijke of goddelijke werkelijkheid verwijst. De lezing zal zowel ingaan op deze religieuze dimensie alsook op de concretisering daarvan in hof- en volkskunst. **Plaats:** CREA Theater. **Toegang gratis. Inlichtingen:** 5251420.

do 3 juni 21.00

CREA-Muziek:
CREA PLUG & PLAY POPPODIUM

3 BANDS VOOR NIKS! Swingende mainstream-pop van **'Impression'**, progressieve rock van **'Noizegate'**, gerenommeerde mosterddrock en bluesband **'Black Mustard'**. **Plaats:** CREA Muziekzaal. **Toegang gratis.** Reserveren niet mogelijk.

www.crea.uva.nl

PROMOTIE

LASTIGE PUBERS

Veel adolescenten vertonen in meer of mindere mate probleemgedrag. Daarbij zijn twee soorten categorieën te onderscheiden: het zichtbaar storende, externaliserende probleemgedrag, zoals delinquentie en agressie; en het minder zichtbare, internaliserende probleemgedrag, zoals depressie, angst en dergelijke. Deze twee vormen van probleemgedrag komen beide veelvuldig voor en vallen onder de categorie algemeen probleemgedrag, zoals uit vergelijking met drie modellen naar voren kwam. Ook is gebleken dat zowel externaliserend als internaliserend probleemgedrag stabiel is in de tijd: adolescenten vertonen een jaar later ongeveer dezelfde mate van probleemgedrag. Externaliserende en internaliserende gedragingen worden vaak in verband gebracht met de invloed van ouders en vrienden. Ik heb onderzocht welke opvoedingsdimensies van ouders, zoals waargenomen door de adolescent, van invloed zijn op diens gedrag. Zo vond ik onder andere dat wanneer er betrokkenheid en warmte van de ouders wordt ervaren, adolescenten minder probleemgedrag zullen vertonen. Wanneer adolescenten veel zelf mogen beslissen, bijvoorbeeld het tijdstip waarop ze thuis komen, dan zal met name externaliserend probleemgedrag vaker voorkomen. Het omgekeerde trof ik eveneens aan. Adolescenten die veel probleemgedrag vertonen, zullen weinig betrokkenheid en warmte van hun ouders ervaren. Verder heb ik bekeken of het gedrag van vrienden van invloed is op het probleemgedrag van een adolescent. Het bleek, in tegenstelling tot eerder onderzoek, dat dit niet het geval is. Wel vond ik een effect van probleemgedrag van de adolescent op dat van zijn vrienden. Dit interpreteer ik als een selectie-effect: adolescenten kiezen hun vrienden op basis van overeenkomstig gedrag.

Ellen Reitz

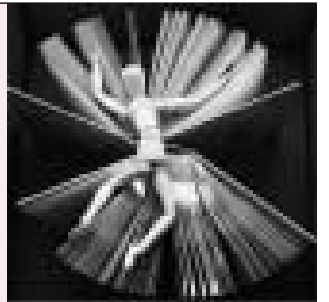
Problem Behavior During Early Adolescence and Child, Parent, and Friend Effects. Promotor: prof. dr. M. Dekovic, promotie 18 mei

NAVELSTAREN

Wie wil er lezen over een gelukkige familie, een altijd liefdevolle relatie, een intens tevreden mens? Zonder moeilijke mensen geen verhalen. En aan moeilijke persoonlijkheden geen gebrek in Floor Haakmans tweede roman, *De inborsteling*.

Noëlle Vermaar is 23 jaar oud en heeft een allesomvattend project voor ogen, met als titel 'Mijn eigen leven', waarin ze wil pogen haar leven vorm te geven. Noëlle wil zichzelf losmaken van haar bizarre familie, die volgens haar bestaat uit tot mislukken gedoemde mensen. Ze maakt een film over haar verwanten, maar komt na de première tot de conclusie dat ook zij onmiskenbaar deel van haar familie is: Noëlle heeft zichzelf onsterfelijk belachelijk gemaakt op het witte doek. De enige oplossing is van voren af aan beginnen, 'jezelf bij de grond aanpakken'. En dat is wat ze gaat doen: zichzelf leeg maken, slechts een lichamelijk omhulsel, om haar persoonlijkheid opnieuw in te vullen. Gelukkig hoeft Noëlle haar wederopbouw niet in haar eentje te voltooien: ze krijgt hulp van 'inborsteling'. Deze innerlijke stem is Noëlles kritische ik en neemt een steeds dreigender vorm aan, tot ze volledig materialiseert. Dat deze zelfkritiek zich tot een tweede ik ontwikkelt, is niet zo vreemd, gezien de narcistische obsessie van Noëlle. 'Wie ben ik?' is de vraag die telkens weer aan de oppervlakte komt drijven. Natuurlijk is deze vraag cruciaal in ieders leven, maar in *De inborsteling* wordt Noëlles zelfbeeld wel heel extreem bepaald door de zoektocht naar haar eigen ik: ze verdrinkt in zichzelf. Niet zo gek dus dat *De inborsteling* een claustrofobisch gevoel opwekt. Iemand die zo met zichzelf bezig is dat ze alles op haarzelf betreft, alles ziet als bevestiging van haar denkbeelden – 'De werkelijkheid leidt niet tot een theorie, maar een theorie leidt tot de werkelijkheid. Eerst denk ik iets en daarna zie ik het bewezen; nooit omgekeerd, nooit dat bewijzen tot conclusies leiden' – je kunt niets anders dan meegesleurd worden in de neerwaartse spiraal van Noëlles obsessief-narcistische gedachten. Hier zit dan ook de kracht van Haakmans roman: de schrijfster blijft zich verschuilen in het hoofd van Noëlle. Noëlle wordt meer en meer meegesleept door de maalstroom van haar gedachten, tot er geen uitweg meer mogelijk lijkt. Tegelijkertijd is dit ook de zwakte van *De inborsteling*: de innerlijke wereld is zo intens dat de buitenwereld een chaos blijft. Net als haar hoofdpersonage heeft ook Haakman geen orde in deze wereld kunnen scheppen; de roman is een compositorische chaos, vol losse eindjes. Dit versterkt echter wel de indruk dat ontsnappen aan Noëlles claustrofobische 'eigen wereld' onmogelijk is: de razende achtbaanrit door haar innerlijk weerspiegelt zich in alle lagen van de roman. Waarmee ten minste één aspect van Noëlles aanvankelijke project geslaagd is: *De inborsteling* is háár verhaal, en van niemand anders. (Nienke Beeking)

Floor Haakman, *De inborsteling*. Querido, 232 blz., € 15,95

RAMSJ

WERELDVERBETERAARS

Herenclubjes genoeg in de achttiende eeuw, en ze zetten zich allemaal in voor de verheffing van de mensheid. Maar geen was zo invloedrijk als de Lunar Society, met leden als James Watt (die van de stoommachine), Joseph Priestley (de ontdekker van zuurstof) en Josiah Wedgwood, de man die porselein maakte tot een massaproduct. In hun maandelijkse vergaderingen legden deze inventieve heren de grondslag voor de industriële revolutie.

Jenny Uglow, *The Lunar Men: Five Friends Whose Curiosity Changed the World*. Farrar, Strauss & Giroux, € 13,50

WERELDGESCHIEDENIS

De onlangs overleden historicus Eric Hobsbawm geldt als de laatste grote

meester van de klassieke geschiedschrijving. Abacus heeft zijn voorname werken nu in goedkope heruitgaven uitgebracht. Voor de liefhebber van meeslepende geschiedenis.

Eric Hobsbawm, *The Age of Revolution, The Age of Capital, The age of Empire, The Age of Extremes, Interesting Times* (autobiografie). Abacus Books, € 8,95 per deel

WERELDVEROVERAARS

In de afgelopen miljoenen jaren hebben vele apensoorten geprobeerd hun kostje bij elkaar te scharrelen op de Afrikaanse savanne. De meeste stierven uit. Alleen het geslacht homo werd een succes, en de laatste telg aan deze stam, homo sapiens, veroverde ten slotte de aarde. In dit schitterend geïllustreerde boek beschrijft de vooraanstaande paleo-antropoloog Donald

Johanson gedetailleerd de belangrijkste menselijke fossielen en wat ze vertellen over onze evolutie.

Donald Johanson en Blake Edgar, *From Lucy to Language*. Cassell Paperbacks, € 12,50

WERELDOORLOG

Jean Moulin werd in de oorlogsjaren door generaal de Gaulle naar het bezette Frankrijk gestuurd met de opdracht contact te leggen met het Franse verzet en de hopeloos verdeelde verzetsleiders op een lijn te krijgen. Maar Moulin werd verraden en daarna zo zwaar gemarteld door de beruchte Klaus Barbie dat hij onderweg naar een Duits concentratiekamp is overleden. Na de oorlog werd Jean Moulin het symbool van het goede Frankrijk. Het lichaam van de verzetsheld werd met groot vertoon bijgezet in het Pantheon. De Britse historicus Patrick Marnham ging op zoek naar

de feiten achter de mythen. Hij onthult een draaikolk van complotten, mystificaties, heldendaden en leugens, met in het centrum: Jean Moulin.

Patrick Marnham, *The Death of Jean Moulin: Biography of a Ghost*. John Murray, € 6,95 paperback

WERELDREIZIGER

Geen oorlogen, hongersnoden of politieke gevangenen komt Michael Palin tegen. Waar hij gaat, daar is de wereld ouderwets mooi en gastvrij. En het werkt nog aanstekelijk ook. Wie Michael Palin leest, weet dat iedereen met plezier de wereld kan bereizen mits voorzien van dat snufje Britse flegmatiek.

Michael Palin, *Sahara*. Weidenfeld & Nicolson, € 11,50

Boeken gesignaleerd bij Scheltema, Koningsplein 20. (MH)

Ierse verraders

DOOR DIRK WOLTHEKKER

Marcel Stuivenga schreef een scriptie over Ierse vrijwilligers in het Britse leger tijdens de Eerste Wereldoorlog.

‘De Eerste Wereldoorlog loopt als een rode draad door mijn studie. Mijn voorkeur gaat uit naar spannende jongensboekgeschiedenis. Een oom van mij, ook historicus, nam mij eens mee naar de slagvelden in België en Noord-Frankrijk. Daar raakte ik gefascineerd door de loopgraven. Ik vroeg me af hoe de soldaten zo lang onder zulke ellendige omstandigheden hebben kunnen leven. Inmiddels ben ik er achtergekomen dat ze dat konden omdat ze van de loopgraven hun leven maakten. Het was hun wereld. Thuis konden ze helemaal niet meer functioneren.

Naast liefhebber van de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog ben ik ook altijd anglofiel geweest. Ik kan niet goed uitleggen waarom. Misschien om de mensen, om de cultuur, of vanwege de rijke geschiedenis. Op een of andere manier kom ik altijd bij Engeland uit. Zodoende kom je natuurlijk vanzelf ook bij Ierland, dat tot na de Eerste Wereldoorlog Brits was.

Ik heb in mijn scriptie onderzocht welke motieven Ierse mannen hadden om als vrijwilliger toe te treden tot het Britse leger en om mee te vechten tegen de Duitsers. Dat was bijzonder, want het Britse leger werd in Ierland beschouwd als een bezettingsleger. Het Britse leger bestond rond 1914 uit hooguit vijfhonderdduizend soldaten, en die waren ook nog eens verspreid over de hele wereld.

De Britten hadden dus militaire redenen om een beroep te doen op Ierse vrijwilligers. Daarvoor werd grof geschut ingezet door de toenmalige Britse minister van Oorlog Kitchener. Al vermoedde Kitchener dat het een lange en wrede oorlog zou worden, naar de rekruten toe zin-

Voor de scriptie *Irishmen or British Soldiers: Ierse vrijwilligers in het Britse leger tijdens de Eerste Wereldoorlog* heeft historicus Marcel Stuivenga deze maand de scriptieprijs van de Stichting Studiecentrum Eerste Wereldoorlog gewonnen.

MARCEL STUIVENGA, AFGESTUDEERD HISTORICUS; BEGELEIDERS: PROF. DR. HERMAN AMERSFOORT EN DR. WILLEM MELCHING

FOTO: BOB BRONSHOFF

speelde hij erop dat de oorlog tegen die slechte Duitsers snel voorbij zou zijn. Eten, drinken en onderdak waren in het leger bovendien gegarandeerd. Honderdveertigduizend Ieren waren gevoelig voor die argumenten.

De katholieke en protestantse Ieren hadden verschillende motieven om toe te willen treden tot het vrijwilligersleger. De protestanten waren bevreesd voor Ierse onafhankelijkheid. Ze meenden dat hun belangen het best gewaarborgd waren door mee te vechten in het Britse leger. De katholieken hoopten na de oorlog te worden beloond met een onafhankelijk Ierland.

Niet alle katholieken waren bereid mee te vechten aan Britse zijde. Een radicale minderheid ontketende tijdens de paasdagen van 1916 een

opstand in Dublin. De leiders werden door het Britse leger geëxecuteerd. Dat heeft grote invloed gehad op de publieke opinie. Die keerde zich tegen de katholieken in het Britse leger. Vanaf dat moment werd alleen het groepje radicalen beschouwd als helden die zouden kunnen zorgen voor Ierse onafhankelijkheid. Een Ier in een Brits uniform werd gezien als een landverrader.

Over de katholieke vrijwilligers is weinig geschreven. In kleine bibliotheekjes of museumpjes in de voormalige frontlinies kun je soms wat vinden. Wel heb ik drie weken archiefonderzoek kunnen doen in het Imperial War Museum in Londen. Ik heb brieven en dagboeken gelezen. Er sprak niet eens zo veel ellende uit, want dat hielden ze voor zich. ♦

STUDENTEN SERVICES

BUREAU INTERNATIONALE SAMENWERKING

● **Extra deadlines** Voor een aantal bilaterale uitwisselingen is een extra deadline bepaald. Uitwisseling zal plaatsvinden in het tweede semester van het academisch jaar 2004/2005. Het aantal beschikbare plaatsen (over het algemeen tussen de 2 en 4 semesterplaatsen) varieert per uitwisseling. Voor welke uitwisselingen er extra plaatsen zijn en wat de voorwaarden zijn waar je aan moet voldoen, is te vinden op onze website.

● **Fotowedstrijd** Voor het derde achtereenvolgende jaar houdt BIS een fotowedstrijd. De winnende foto's zullen opgenomen worden in de volgende editie van de brochure 'Studeren in het Buitenland' en tentoongesteld worden op de UvA/HvA Buitenlandmanifestatie 2004. Het doel van de wedstrijd is promotie van studeren in het buitenland. Ben je in het buitenland geweest op

uitwisseling en heb je foto's gemaakt die duidelijk het thema 'studeren in het buitenland' uitstralen, stuur deze dan vóór 15 juni naar Bureau Internationale Samenwerking, Binnengasthuisstraat 9, 1012 ZA Amsterdam, o.v.v. BIS-fotowedstrijd. Digitaal opsturen kan ook en wel naar: international-sts@uva.nl De hoofdprijs is €250.

● **Students meet Students** Op 23 juni is er een Students meet Students-bijeenkomst waar degenen die volgend jaar via BIS naar het buitenland gaan, studenten kunnen ontmoeten die reeds een periode in het buitenland hebben gestudeerd. Het is de gelegenheid om ervaringen en praktische tips uit te wisselen.

Zie voor meer informatie over bovengenoemde onderwerpen: www.uva.nl/international

Meer informatie over Studenten Services/StS, workshops & trainingen: www.uva.nl/studenten-services. Of bel 525 8080.

Service & Informatiecentrum, Binnengasthuisstraat 9, 1012 ZA A'dam. Openingstijden ma.-vrij. 10.00-17.00 uur; do. tot 19.00 uur. Tel. bereikbaar onder 525 8080, ma.-vrij. 9.00-17.00 uur, ook voor Studentenaanvraag en gesprekken c.q. afspraken Studentendecanen, LAC en BIS ● **Studentendecanen**. Tel. spreekuur di.-vrij. 9.00-10.00 uur ● **Studentenpsychologen**. Voor afspraken en info, ma.-vrij. Tel. spreekuur 10.30-12.30 uur, tel. 525 2599 ● **Studentenartsen**, Oude Turfmarkt 151, 1012 GC A'dam, tel. 525 2878, www.studentenartsen.nl Open spreekuren ma.-vrij. 9.00-9.45 en 13.30-14.00 uur ● **Loopbaan Advies Centrum**. Tel. spreekuur di.-vrij. 9.00-10.00 uur. Inloopspreekuur di.-vrij. 11.00-12.00 uur. Voor afspraken zie SIC ● **Bureau Internationale Samenwerking**. Tel. spreekuur di.-do. 9.00-10.00 uur. Inloopspreekuur di.-do. 11.00-12.00 uur.

ANNONCES

FOLIA rond Pinksteren

Omdat pinkstermaandag (31 mei) uitvalt als productiedag, moet Folia 37, met verspreidingsdatum woensdag 2 juni, al voor het week-end drukbaar gemaakt worden. Voor dat nummer schuift de annoncedeadline daarom een etmaal naar voren – naar donderdag 27 mei, 11.00 uur.

CULTUUR

VU-kamerorkest speelt **Prokofjev, Vorisek & Ginastera**: 29 mei 20.15 uur, Singelkerk, Singel 452, A'dam; 30 mei 15.00 uur Geertekerk, Geertekerkhof, Utrecht. Kaarten aan de zaal (€ 9,50/€ 7,50).

Al vakantieplannen? Zin in een actieve week vol creativiteit & cultuur? Dat is de **CREA Zomerspecial**! Kijk op www.crea.uva.nl

Concert Bruckner – Mis nr. 3 in F-moll. Groot-Concertkoor-Amsterdam in samenwerking met D.S.M.G. Krashna Musika uit Delft o.l.v. Maria van Nieuwerker. Solisten: Dorothy Grandia (sopaan), Hester Dam (Alt), Aart Mateboer (tenor), Frans Huijts (bas). Naast de mis van Bruckner zal het Krashna-orkest Vier Letzte Lieder van Richard Strauss en Symphonische Metamorphosen van Paul Hindemith ten gehore brengen o.l.v. Daan Admiraal. Westerkerk Amsterdam, vrijdag 11 juni. Aanvang 20.15 uur. Entree € 12 / € 10 (student, stadspas, CJP, 65+). Kassa open om 19.15 uur (pinnen niet mogelijk). Ingang Prinsengracht. Voorverkoop en reserveren: e-mail: bestellen@grootconcertkooramsterdam.nl, tel. 020-771 0004. Bezoek de website: www.grootconcertkooramsterdam.nl

Jazz/pop-gitarist heeft nog plaats voor enkele getalenteerde leerlingen op gitaar. Jazz- en popmuziek, theorie, techniek (linkerhand, plectrum etc.), improvisatie, compositie. Tel. 020-626 0836.

WONEN

Ook zo verknocht aan je uitzicht? De redactie van Folia is voor een nieuwe rubriek op zoek naar studenten die vanuit hun kamerraam een heel mooi, heel saai of simpelweg afschuwelijk uitzicht hebben. Waar je ook studeert, thuis of op kamers: heb jij zo'n kamer met opmerkelijk uitzicht? Mail je naam en telefoonnummer naar: foto@folia.uva.nl

Te huur gevraagd gemeubileerd **appartement voor Japanse onderzoeker IISG** - periode 1 jaar vanaf 15 augustus 2004. Bel of mail Mieke IJzermans, 020-668 5866 of mij@iisg.nl

Verhuizen? Ik kom met auto met boedelbak, waar studenteninboedel inpast, van stoep tot stoep: € 35. Bel Taco, 06-4486 4390.

SPORT

Hockeyclub Amstelveen (prima bereikbaar per o.v. - bus 170 & tram 51) heeft ruimte voor teams en individuele leden; speciale studententarieven, lage contributie (geen entreegeld), water-veld en een zandkunstgrasveld; H-1 spelen in de overgangsklasse, D-1 top 1e klasse; aanmelden bij A. Hensel, tel. 020-643 8169; zie ook www.mhc-amstelveen.nl

Ballen doe je bij sv De Meer! Lekker voetballen of handballen dat kan bij sv De Meer: veldvoetbal op zaterdag of zondag, zaalvoetbal op doordeweekse avonden en handbal (zaal en veld). Leef je uit en kom lekker samen spelen bij sv De Meer (vlakbij Amstelstation). Bel voor aanmelding naar Wouter Sterk 020-664 3634.

Studenten Korfbal Vereniging Amsterdam. Biedt naast jouw studentiekorfbal en gezelligheid. Meer

MEMO

COMMISSIE VOORZIENINGEN GEHANDICAPTEN

De Commissie Voorzieningen Gehandicapten is een adviescommissie van het College van Bestuur. Bovendien kan men bij de commissie terecht voor informatie over:

- Persoonlijke voorzieningen, zoals
- Het toegankelijk maken van een werk- of studieplek.
- Het treffen van technische voorzieningen om werk of studie mogelijk te maken.
- Bij- of omscholing ter voorkoming van arbeidsongeschiktheid en bevordering van herplaatsbaarheid.
- Een gehandicaptenparkeerplaats.
- Algemene voorzieningen, zoals
- Bouwkundige voorzieningen t.b.v. het toegankelijk maken van gebouwen.
- Parkeermogelijkheden.
- Voorzieningen voor visueel gehandicapten.

SPORT

www.usc.uva.nl

ZOMERAVOND HOCKEY Maak als niet-hockeyer op woensdag 26 mei bij Hockeyclub AMVJ gratis kennis met deze sport. Vanaf 19.45 uur krijgt men uitleg over het spel, vanaf 20.00 uur worden er partijtjes gespeeld op een kwart veld (7 tegen 7). Neem zelf sportkleding mee, hockeysticks zijn voorhanden. Plaats: Sportpark Het Loopveld, vlak achter Uilenstede (voor de route kijk

Annonces zijn advertenties zonder winsttoegmerk, bestemd voor particulieren. De Algemene Voorwaarden voor plaatsing zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Kosten € 7,50 voor de eerste drie regels (totaal ong. 100 tekens, incl. spaties), € 2 voor elke volgende regel.

Aanbieden **kan uitsluitend per e-mail: mededelingen@folia.uva.nl**, onder vermelding van naam, adres en telefoonnummer. Na plaatsing van uw annonce krijgt u via uw e-mailadres de factuur toegestuurd.

Plaatsing: Annonces aangeboden vóór vrijdag 11.00 uur worden opgenomen in het eerstvolgende nummer.

info? www.skvamsterdam.nl of 06-1303 4228.

VRIJWILLIGERSWERK

Ben jij erbij? In ons vrijwilligersproject naar Polen (15-25 juli) is nog plaats voor een aantal deelnemers. Help gehandicapte kinderen en hun familie. Een onvergetelijke ervaring! Info: aenstal@instudo.nl

Student coacht risicojongere? Gemeenteproject Goal zoekt 40 mentoren. www.radaracademie.nl; 463 5050.

Klassiek marionettentheater (opera repertoire) zoekt vrijwilliger die nu en dan bij voorstellingen in het weekend wil helpen achter de bar. Informatie: www.marionettentheater.nl, tel. 020-620 8027.

De Kinder- en Jongerenrechtswinkel zoekt nieuwe medewerkers! De winkel biedt rechtenstudenten de mogelijkheid op een leuke en nuttige manier praktijkervaring op te doen door juridische hulp te verlenen aan minderjarigen. Informatie en sollicitatieformulieren vóór 1 juni op te vragen via info@krwa.demon.nl of 020-626 4194.

– Voorzieningen voor auditief gehandicapten, b.v. ringleidingen.

- Voor informatie over
- Wettelijke regelingen.
- Instanties, die betrokken zijn bij subsidies t.a.v. voorzieningen.
- Instanties die de belangen van gehandicapten behartigen.

Inlichtingen: H.J. Cornelissen, voorzitter, tel. 525 2722 (donderdag), P. Vriens, studentendecan, tel. 525 2465, teksttel. 525 2948.

VACATURES

WWW.UVA.NL/VACATURES

Een actueel overzicht van de openstaande vacatures aan de Universiteit van Amsterdam vindt u op www.uva.nl/vacatures Voor vacatures van andere universiteiten en academische ziekenhuizen kijkt u op www.AcademicTransfer.nl

CSR

De Centrale Studentenraad vertegenwoordigt de studenten aan de UvA en overlegt met het bestuur van de universiteit over alle onderwerpen die studenten aangaan. Voor vragen en/of opmerkingen kun je contact opnemen met de CSR, Vendelstraat 2, 1012 XX Amsterdam, tel. 525 3726, www.uva.nl/csr

op www.amvj.net). Inschrijving voor deze USC-Special bij de USC-sportbalie, tel. (020) 301 3535.

BRANDINGKANOEN

Kanovaren op een waveski op zee: opkanten, carven en spinnen. Je zit bovenop de waveski en gaat in de branding surfen. De ski's zijn kort, wendbaar, supersterk en voor iedere beginner toegankelijk. Locatie: Zandvoort, bij strandtent nr. 23A - The Spot. Studentenprijs €25, inschrijving bij de USC-sportbalie. Start donderdag 17 juni, 18.00 uur, overige lesdagen: 24 juni en 1 juli.

Journalistiek iets voor jou? Amsterdam FM, de lokale actualiteitenzender is op zoek naar nieuwe medewerkers voor uiteenlopende functies. Kijk voor meer informatie op www.amsterdams-nieuws.nl of e-mail op lokale-nieuwsdienst@yahoo.com

Op vakantie anders dan anders? Kies uit 1200 vrijwilligersprojecten in 60 landen. www.siw.nl

Enthousiaste vrijwilligers gezocht .... die zich in willen zetten voor jongeren en volwassenen in acute problemen. Zoek je boeiend en leerzaam vrijwilligerswerk en kan je gemiddeld één keer per twee weken een dienst draaien, bel dan voor meer informatie naar Opvangcentrum Elandsstraat, tel. 020-623 4757. Of kijk op onze website www.elandsstraat.com

STUDENTENVERENIGINGEN

Alumni van de GBC vieren het 85-jarig bestaan van hun club op 26 juni 2004. Alle biologieleerlingen zijn van harte welkom. Geef je zo snel mogelijk op via: n.a.penninga@biol.rug.nl of www.gbc-online.nl/alumni, ook voor meer informatie.

Geef je studententijd een internationale dimensie! Het **International Student Network Amsterdam** (ISN) draagt zorg voor de sociaal-culturele opvang van buitenlandse studenten die aan de UvA én HvA studeren. Voor het komende studiejaar 2004-2005 zoeken wij bestuursleden, die zich hier een jaar lang voor willen inzetten. Bovendien betekent het een jaar vol activiteiten, uitstapjes en internationale contacten. Voor meer informatie e-mail naar isn@stuc.uva.nl of bezoek onze website www.isn-amsterdam.nl (vacatures)!!

VERDIENEN

Gezocht: **huiswerkcoach** voor onze zoon, 2e gym., voor ma. en/of do. van 15.30 tot 17.00 uur. Tel. 623 9623. € 10 per uur.

Ik zoek iemand die mijn zoon(je) (5)

STUDENTENLEVEN

Vijf vragen aan:

1. Wat is DERM? DERM staat voor Desiderium Extremus Radicalus Magnificus en is opgericht 1998. DERM is een sportvereniging die de gezelligheid van het Amsterdamse studentenleven combineert met diverse sporten, waaronder wind- en golfsurfen.

2. Wat organiseren jullie zoal? DERM organiseert voor haar leden een breed scala aan activiteiten zoals feesten, gala's, surfdagen en weekenden. Ook bieden we diverse sportcursussen aan waaronder wakeboarden, kitesurfen en windsurfen. Hoogtepunt van het jaar is de skivakantie, waarop het afgelopen jaar zo'n 120 leden mee zijn gegaan. Verder zijn er nog wind- en golfsurfvakanties in Frankrijk. Daarnaast is er elke donderdag een borrel in café Dwarz, Reguliersdwarsstraat 13-15.

3. Klopt het dat jullie een eigen Surfbus hebben? Dat klopt, de leden kunnen van deze bus gebruik maken om het surfmateriaal van DERM gratis mee te nemen naar elke locatie die zij willen. Daarnaast hebben wij op drie vaste locaties materiaal liggen en organiseren wij daar in het surfseizoen surfdagen. Dit zijn dagen waarop leden gezamenlijk surfen, beachvoetballen, bbq-en, etc..

4. Hoe onderscheidt DERM zich van andere studentenverenigingen? DERM is een hechte vereniging met veel actieve leden. De unieke combinatie tussen sporten en feesten zorgt voor een relaxte sfeer en een vereniging waarbinnen iedereen zichzelf kan zijn.

5. Hoe kunnen geïnteresseerden jullie bereiken? Iedereen kan langskomen op onze wekelijkse borrel in café Dwarz. Mailen kan naar bestuur@derm.nl Tel. 06-47788438 Max (secretaris)

Activiteitenladder

- ASZV SPONS Open Clubkampioenschappen 26 mei, 21.15-22.45 uur, Sloterparkbad. De kampioenschappen staan open voor alle studenten. Alleen wanneer je vlinder, rug, school, borst zwemt kun je clubkampioen worden. Wil jij alle SPONS-zwimmers verslaan? Meld je dan aan voor de Open Clubkampioenschappen door een e-mail te sturen naar: info@aszv-spons.nl
- SIB Amsterdam organiseert: Forum m.b.t. de Europese verkiezingen. Discussieer meel! Ga in debat met europarlementariërs over milieukwesties waar heel Europa mee te maken heeft. De vijf beste debaters winnen een reiseticket naar het Europees Parlement. Entree is gratis. Info: www.europeanatuurlijk.nl Locatie: Bitterzoet. Datum: 5 juni, 14.00-17.00 uur.

Gratis aandacht voor een activiteit? studentenleven@asva.uva.nl Of op zoek naar meer informatie over het verenigingsleven aan de UvA? Neem dan een kijkje op de website van de ASVA Studentenunie, waar ook de meer uitgebreide versie staat van deze rubriek: www.asva.uva.nl/studentenleven

makingsavond op dinsdag 1 juni van 20.00 uur tot 22.00 uur in het Kinderkookkafé, Oudezijds Achterburgwal 193.

Bij **spanningsklachten** of vragen over richting in je leven: Individuele begeleiding door psychosynthesetherapeute (i.o.). Tel. 020-641 7881.

MVO, slechts een loze afkorting? Luister en discussieer over internationaal **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen** met politici, multinationals en NGO's op het CDJA-forum op 2 juni om 19.30 uur in de Van Eeghenstraat 90 in Amsterdam. Info: meindert-vanderkolk@hotmail.com

Als ik de baas was in Europa ... debat over klimaatverandering op 1 juni, 20.00 uur, Felix Meritis Amsterdam. Met o.a. Alexander de Roo (Groen Links). Info: Milieudefensie, anne.van.mierlo@milieudefensie.nl

Rood potlood, gratis af te halen, 10 juni rood.amsterdam.sp.nl

Linux - stabiel en veilig alternatief voor Windows. Installatie aan huis: info@stefanlinux.nl / tel. 06-1447 8606.

Bootje varen? Een open boot met houten tafel en banken tot ± 15 man, voor verjaardag of rondvaart. Vanaf € 30 per uur. 06-2335 4969/06-4486 4390.

Feestje? Ruimte nabij CS te huur tegen studentenprijs. Tel. 020-627 2232.

De SpermaBank van het AMC vraagt donoren. Het sperma wordt gebruikt voor inseminatie. Onkosten worden vergoed. Nadere informatie tel. 566 3090 of www.spermadonoren.nl

Feestruimte? Binnenkort afgestudeerd of een ander excuus om een feestje te geven? NoNoMes Zaalverhuur in hartje Amsterdam tegen studentprijzen. Tel. 020-623 7277 of www.nonomeszaalverhuur.nl

AMSTERDAM TRADING SCHOOL

De Amsterdam Trading School (ATS) start in samenwerking met Eurotopping Traders B.V en OneDayTrader B.V per 1 juni aanstaande met de opleiding tot beurshandelaar. Nadat de opleiding met goed gevolg is doorlopen bestaat de mogelijkheid tot een dienstverband met ATS. Het dienstverband kent een minimale aanstellingsperiode en een vast salaris gekoppeld aan een deel van de behaalde resultaten.

Om voor deze opleiding in aanmerking te komen dient u zich in de onderstaande criteria te herkennen

- Minimaal HEAO BE of vergelijkbaar niveau.
- Leeftijd maximaal 25 jaar.
- Stressbestendig
- IJzeren discipline
- Doorzettingsvermogen
- Goed kunnen werken in een teamverband.

De interne opleiding duurt twee maanden, verdeeld over een theorie- en praktijkdeel. Deze zal per medio juni 2004 aanvangen.

De beurzen waarop gehandeld kan worden zullen zijn:

- Euronext, Eurex, Liffe en CBOT.

De producten zijn:

- Aandelen
- Futures
- Bunds
- Commodities
- Valuta's.

Er zijn slechts 15 plaatsen beschikbaar per opleiding. Hierdoor is een voorselectie noodzakelijk.

Stuur je C.V met pasfoto naar:

One Day Trader B.V.
Frederiksplein 6
1017 XM Amsterdam
info@onedaytrader.nl

Studijob Uitzendbureau

**Al 5 jaar lang hét uitzendbureau voor
studerend Amsterdam.**

**Al 5 jaar lang 'hofleverancier' van de
Universiteit van Amsterdam.**

**Al 5 jaar lang interessante kennisbanen
én leuke klusbanen.**

**Al 5 jaar lang garant voor kwaliteit en
persoonlijke service.**

**Al 5 jaar lang uw partner in de zakelijke
dienstverlening.**

5 JAAR

Get your Research Master at Europe's Number One

Faculty of Economics and Business
Administration
Tilburg University
P.O. Box 90153
5000 LE Tilburg
The Netherlands
E-Mail: center@uvt.nl
Phone: +31 13 466 3050

- 2 Master of Philosophy Programs (in Business and in Economics);
- Accredited by the Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW) and by the international AACSB (USA);
- Top performances in Assessments by the Association of Universities in the Netherlands (VSNU);
- Europe's #1 in economic research output according to the Journal of the European Economic Association, December 2003.

Deadline: 31 July 2004
More Information and
Application: center.uvt.nl/gs

Only candidates with a Dutch passport or EU residency permit can apply. For others we cannot guarantee a timely start given the interval needed for acquiring a permit.

KARPER

Met mijn broer, die al net zo avontuurlijk aangelegd is als ik, besloot ik vorige week na het eten een avondwandelingetje te maken. We belandden in het park en spotten daar bij het vijvertje een man in een compleet camouflagepak, met een digitale camera om zijn nek. Nogal een *fashion statement* in tijden van Abu Ghraib. Hij was met twee hengels bezig. Normaal kijk ik niet naar vissers, want naar vissers kijken is nog saaiër dan vissen zelf, voor zover dat mogelijk is. Maar gezien zijn outfit waren we geïntrigeerd. En ziedaar, deze visser brak alle regels van de viskunst: hij ving een vis. Een heel grote, nog wel. Broer en ik bleven staan kijken aan de andere kant van de vijver, want zo veel natuurgeweld hadden wij sinds schooltuinen niet meer meegemaakt. De man stond daar een beetje met die spartelende massa, toen er een Afrikaans koppel opdook uit de bossjes. De man had een krant in zijn hand en gesticuleerde daar heftig mee. 'Ze willen die vis van hem kopen', zei ik tegen mijn broer. Ineens leek alles mogelijk. Het was net alsof we op vakantie waren. In eigen park. Omdat we allebei journalist zijn, mijn broer ietsje meer dan ik, zei broer: 'Kom. We gaan naar die man. We gaan hem vragen stellen.' Het Afrikaanse stel was inmiddels afgetaaid. De koop was niet doorgegaan. Ze hadden wel een foto van de visser gemaakt, met zijn eigen cameraatje. Mijn broer ging naast de visser staan, in de natuurlijke vispraathouding die alleen een man kan aannemen. Ik

voelde me een beetje een rare visvoyer, zo staand naast de camouflageman en de gigantische karper (want dat bleek het te zijn). Gelukkig gooide hij de karper al gauw weer in het water. Die had alleen een gaatje in

zijn lip, en een trauma natuurlijk. Er ontstond inderdaad een vispraatje, over aas. Hij zwoer bij stokbrood. Ook toonde hij ons een stukje wit plastic, waar ik bewonderend naar keek. Zeker een *hightech* visradar, dacht ik. 'Handig!' riep ik maar uit. Het bleek de schub te zijn van een karper die hij eerder had gevangen. Van elke vis bewaarde hij één schub, en dan gooide hij hem terug. Zullen die vissen leuk vinden, dacht ik. Het gesprek kwam op het belangrijkste onderwerp: de vangst zelf. 'Hoe vaak vang je nou zo'n grote?' vroeg mijn broer. Nou, elke avond wel. 'En hoeveel woog deze?' Acht kilo. Knap dat hij dat wist. 'En zitten er nog meer van die grote karpers in het water?' De man weifelde een beetje. Ja, dat wel, hoor. Ja, best veel van die grote karpers. Ineens begon hij zijn boeltje in te pakken. De camouflagekruk werd ingeklapt. 'Ik moet nu echt die foto aan mijn broer gaan mailen', zei hij haastig. We keken hem na. We keken naar het water. En toen keken we naar elkaar. En we wisten: in dit vijvertje zwemt één heel grote eenzame karper zonder korte-termijngeheugen. En met heel veel gaatjes in zijn lip, en nog drie armoedige schubben.

Aaf Brandt Corstius

MATHEMATISCH HOTEL

Wiskunde; prof. dr. N.P. Landsman, highlights-college: de indexstelling van Atiyah en Singer

Een wiskundestudente stuurde onlangs een mailtje naar 'Bij de les'. Of er eens aandacht aan een exact college besteed kon worden, vroeg ze. Bij dezen. Klaas Landsman deelt voor aanvang van het college dictaten uit, want, zegt hij: 'Als je niet hoeft mee te schrijven kun je beter luisteren.' Er zijn om te beginnen vijf studenten ('Een compact eerste jaar', merkt Landsman op. 'Of slaapt de helft nog?'). Later druppelen er nog een stuk of wat binnen. Landsman is dan al begonnen aan zijn verhaal. Atiyah en Singer hebben dit jaar de Abelprijs, een soort Nobelprijs voor de Wiskunde gewonnen met hun zogeheten indexstelling. En die is zo ingewikkeld, vertelt de docent monter, dat zelfs wiskundepromovendi er nog een hele kluit aan hebben. Dus toen een journalist aan Isadore Singer van het Massachusetts Institute of Technology vroeg of hij de stelling kon uitleggen aan krantenlezers, antwoordde deze kortweg: 'No, I can't!' Voor deze eerstejaars heeft Landsman daarom een vereenvoudigde uitleg van de indexstelling, die desondanks meer dan twee lesuren in beslag neemt. Hij spoort de studenten aan om vooral te protesteren als hij een begrip of formule toepast die ze nog niet kennen. En voegt er bemoedigend aan toe dat het hem ook enige tijd heeft gekost om deze complexe materie te begrijpen. Vol enthousiasme kalkt Landsman het schoolbord vol met wiskundige stellingen en hypothesen. Een aantal keren moet hij het bord schoonvegen om verder te kunnen. Hij raakt zo meegesleept door de 'grote schoonheid' van de mathematische hersenkrakers dat zijn handen (en niet lang daarna eveneens zijn zwarte pantalon) onder het krijtstof komen te zitten. Welkom in de wondere wereld van de abstracte analyse, waarin 'men een zeer grote hoeveelheid functies op een gegeven verzameling tegelijk bekijkt, en dergelijke functies beschouwt als punten in een bepaalde oneindig-dimensionale ruimte' (citaat uit Landsmans hand-out). Deze kunde speelt een belangrijke rol in het op 'wiskundige wijze formuleren van de kwantummechanica'. Verder is er zoiets als een Hilbert-ruimte die een cruciale rol speelt. Een zeer interessant verschijnsel is daarnaast het zogeheten Hilbert-hotel. Dat is het wiskundige antwoord op Hotel California, want er is altijd plaats (vergelijk 'plenty of room at the Hotel California'). Het Hilbert-hotel heeft een oneindig aantal kamers. Nadeel is wel dat je kennelijk steeds als er een nieuwe gast aantreedt, iedereen een kamer moet laten opschuiven. Maar dat is precies waar de ware wiskundige zijn of haar vingers bij aflikt: een situatie die om een oplossing vraagt eens stevig bij de kladden grijpen. Landsman (zelf hoogleraar mathematische fysica) draagt die liefde voor het vak in eigen persoon uit.

Mirna van Dijk
Suggesties en tips: folia@folia.uva.nl

SPEKKIE BIG

